

S P R A W O Z D A N I E

**PROGRAMOWO - ORGANIZACYJNE
POLSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA**

za 2022 rok

Warszawa 2023 r.

Spis treści

List Prezesa Polskiego Czerwonego Krzyża.....	3
I. WPROWADZENIE	5
1. Misja i zasady.....	5
2. Strategia PCK 2030.....	6
3. Zagadnienia organizacyjne	8
a. Organizacja.....	8
b. Funkcjonowanie organów statutowych.....	9
c. Członkostwo i wolontariat.....	9
d. Zatrudnienie	11
4. Kontrole.....	11
5. Współpraca w ramach Ruchu Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy	12
II. GOTOWOŚĆ DO DZIAŁANIA W CZASACH KRYZYSU	14
1. Pomoc humanitarna.....	14
2. Pierwsza pomoc	20
3. System ratownictwa.....	21
4. Powszechna edukacja humanitarna.....	24
III. DZIAŁANIA NA RZECZ PROFILAKTYKI I ZDROWIA.....	28
1. Krwiodawstwo	28
2. Promocja zdrowia	31
IV. AKTYWIZACJA SPOŁECZEŃSTWA ORAZ NIWELOWANIE NIERÓWNOŚCI SPOŁECZNYCH.....	33
1. Ruch Młodzieżowy PCK.....	33
2. Pomoc społeczna	35
3. Działalność opiekuńcza	41
V. DZIAŁANIA PROMOCYJNE I KOMUNIKACJA ZEWNĘTRZNA	43
VI. Załączniki.....	45

List Prezesa Polskiego Czerwonego Krzyża

Szanowni Państwo,

Wychodzenie ze stanu po pandemii COVID-19, sytuacja na granicy polsko – białoruskiej, a przede wszystkim wojna w Ukrainie wraz ze wszystkimi swoimi konsekwencjami – cierpieniem milionów ludzi, nasileniem kryzysu gospodarczego, zachwianiem światową gospodarką, a w konsekwencji rosnącymi potrzebami humanitarnymi oto główne wyzwania z jakim przyszło się zmierzyć Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi w 2022 roku.

Wolontariusze, członkowie i pracownicy naszego Stowarzyszenia stawili czoła największemu od kilkudziesięciu lat w Europie kryzysowi humanitarnemu. Od początku nasze działania prowadzone były w dwóch obszarach – wspólnie, przede wszystkim z Ukraińskim Czerwonym Krzyżem wysyłaliśmy transporty z pomocą humanitarną na Ukrainę. Drugim, nabierającym z tygodnia na tydzień coraz większego znaczenia było organizowanie i dystrybuowanie pomocy uchodźcom przybywającym i pozostającym w Polsce. Przyjęto łącznie prawie 9 tys. ton darów, przygotowano prawie 2 mln paczek i udało się pomóc 1,2 mln osobom. Z dnia na dzień Polski Czerwony Krzyż jako pozarządowa organizacja stawał się również dobrze zorganizowaną siecią logistyczną, która w czasie największego nasilenia pomocy Ukrainie posiadała w kraju 83 magazyny, z których przekazywała pomoc na terenie całego kraju jak i do Ukrainy.

Oczywiście sami nie dalibyśmy sobie rady, gdyby nie odpowiedź biznesu i osób prywatnych, które wsparły nas finansowo, rzeczowo, ale także własną pracą i wyrazami sympatii.

Operacja #napomocUkrainie to również przykład siły Międzynarodowego Ruchu Czerwonego Krzyża – Międzynarodowej Federacji Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy, Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża, czy poszczególnych Stowarzyszeń Krajowych. Nasze zasoby, relacje z globalnymi partnerami i właśnie sieciowość widoczne były już w kilkadziesiąt godzin po wybuchu wojny. W ramach setek pomocowych projektów, obok znanych nam sposobów niesienia pomocy takich jak udzielania pomocy medycznej, dystrybucja racji żywnościowych, pakietów higienicznych, wprowadzaliśmy nowe formy wsparcia osób potrzebujących – pomoc finansowa w postaci voucherów, projekt shelter, infolinia, centra integracyjne. Staliśmy się również centrum wiedzy w pomocy świadczonej przez Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy, a także setki organizacji i instytucji z całego świata, jak i rządów państw, które pomagały ofiarom wojny w Ukrainie.

Wdzięczność, podziw i słowa uznania za naszą pracę kierowane były z różnych stron dla Polskiego Czerwonego Krzyża – najlepszym tego przykładem jest nagroda International Humanitarian Service Award przyznana przez Amerykański Czerwony Krzyż.

W 2022 roku pozyskaliśmy nowych partnerów, przyjaciół, sprzymierzeńców, członków i wolontariuszy. Pozyskaliśmy miliony złotych i tysiące ton darów. Było to wyrazem zaufania do naszej organizacji. To pomagało i mamy nadzieję, że będzie procentowało i pomagało w przyszłości.

Choć operacja #napomocUkrainie była priorytetowym działaniem w mienionym roku, to nie zaniechaliśmy innych naszych projektów, reagowaliśmy na potrzeby naszych dotychczasowych podopiecznych, czy podejmowaliśmy działania w odpowiedzi na nowe wyzwania, zapewniając pomoc socjalną ponad 270 tys. potrzebującym czy obejmując szkoleniami ponad 200 tys. osób.

Pomimo prowadzonych bieżących działań oraz tych związanych z akcją #napomocUkrainie Polski Czerwony Krzyż kontynuował prace nad opracowaniem Strategii Polskiego Czerwonego Krzyża 2030. Przy wsparciu zewnętrznego konsultanta udało nam się - angażując setki wolontariuszy, członków i pracowników, a także wielu naszych zewnętrznych interesariuszy, wypracować drogowskaz dla naszych działań na najbliższe lata. Jesteśmy jedną z niewielu organizacji pozarządowych w Polsce, jak i Stowarzyszeń CK i CP posiadających tak długofalowy i kompleksowy dokument, który stanowi swoistą ofertę współpracy kierowaną do wewnątrz, jak i na zewnątrz Stowarzyszenia. „Bądź świadomym. Bądź aktywny. Bądź z nami!” to motto naszej czerwonokrzyskiej Strategii

2022 rok był rokiem wymagającym od Polskiego Czerwonego Krzyża niezwyklej pracy i wytrwałości w działaniu. Jestem przekonany, że jako 104 letnia, najstarsza organizacja pozarządowa w kraju, w tych trudnych warunkach zdaliśmy nasz egzamin na piątkę.

Dlatego też, w imieniu Zarządu Głównego Polskiego Czerwonego Krzyża oraz swoim własnym chciałbym bardzo serdecznie podziękować wszystkim członkom, wolontariuszom i pracownikom Polskiego Czerwonego Krzyża oraz wszystkim naszym darczyńcom i partnerom. Bez Waszej pracy i wsparcia wszystko, co udało nam się osiągnąć w 2022 roku nie byłoby możliwe. Nasze wspólne działania sprawiły, że udało nam się pomóc osobom najbardziej potrzebującym i przywrócić im wiarę i nadzieję na lepsze jutro.

Raz jeszcze dziękując, pozostaję z poważaniem

Jerzy Bisek – Prezes Polskiego Czerwonego Krzyża

I. WPROWADZENIE

Polski Czerwony Krzyż powstał 18 stycznia 1919 r. jako Polskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża, od 1927 r. nosi nazwę „Polski Czerwony Krzyż” i posługuje się skrótem „PCK”. 14 lipca 1919 r. został uznany przez Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża, a 16 września 1919 r. przyjęty do Ligi Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy – obecnie Międzynarodowej Federacji Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy. Polski Czerwony Krzyż jest stowarzyszeniem krajowym Czerwonego Krzyża w rozumieniu Konwencji genewskich o ochronie ofiar wojny z 12 sierpnia 1949 r. oraz Protokołów dodatkowych do tych Konwencji z 8 czerwca 1977 r. i z 9 grudnia 2005 r., których stroną jest Polska. Posiada status organizacji pożytku publicznego w rozumieniu ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie. Działalność PCK jest regulowana powszechnymi przepisami prawa oraz w szczególności:

- ustawą z 16 listopada 1964 r. o Polskim Czerwonym Krzyżu,
- statutem zatwierdzonym rozporządzeniem Rady Ministrów z 20 września 2011 r.,
- uchwałami Międzynarodowych Konferencji Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy.

1. Misja i zasady

Celem Polskiego Czerwonego Krzyża jest zapobieganie cierpieniom ludzkim i ich łagodzenie we wszelkich okolicznościach i w każdym czasie przy zachowaniu bezstronności oraz bez jakiegokolwiek dyskryminacji, a zwłaszcza z powodu narodowości, przynależności do grupy etnicznej, pochodzenia społecznego, rasy, płci, religii lub poglądów politycznych.

Polski Czerwony Krzyż w wypełnianiu swojej misji i realizacji celów statutowych kieruje się zawsze siedmioma podstawowymi zasadami, które są stałe i nie ulegają wpływom politycznym i ideologicznym, są to:

HUMANITARYZM - Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy zrodzony z troski o niesienie pomocy rannym na polu bitwy bez czynienia jakiegokolwiek między nimi różnicy, podejmuje wysiłki, zarówno na płaszczyźnie międzynarodowej, jak i krajowej, w kierunku zapobiegania we wszelkich okolicznościach cierpieniom ludzkim i ich łagodzenia. Zmierza do ochrony życia i zdrowia oraz zapewnienia poszanowania osobowości człowieka. Przyczynia się do wzajemnego zrozumienia, przyjaźni i współpracy oraz do trwałego pokoju między wszystkimi narodami.

BEZSTRONNOŚĆ - Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy nie czyni żadnej różnicy ze względu na narodowość, rasę, wyznanie, pozycję społeczną lub przekonania polityczne. Zajmuje się wyłącznie niesieniem pomocy cierpiącym, kierując się ich potrzebami i udzielając pierwszeństwa w najbardziej nagłych przypadkach.

NEUTRALNOŚĆ - W celu zachowania powszechnego zaufania Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy powstrzymuje się od uczestnictwa w działaniach zbrojnych oraz w każdym czasie – w sporach natury politycznej, rasowej, religijnej lub ideologicznej.

NIEZALEŻNOŚĆ - Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy jest niezależny. Stowarzyszenia krajowe, służąc pomocą władzom publicznym w ich działalności humanitarnej i podlegając prawu obowiązującemu w ich państwach, powinny zawsze korzystać z samodzielności, pozwalającej im na działania w każdym czasie, zgodnie z zasadami Ruchu.

DOBROWOLNOŚĆ - Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy niesie pomoc dobrowolnie, nie kierując się chęcią osiągnięcia jakiegokolwiek korzyści.

JEDNOŚĆ - W każdym kraju działa tylko jedno stowarzyszenie Czerwonego Krzyża albo Czerwonego Półksiężycy. Powinno ono być otwarte dla wszystkich i obejmować swą humanitarną działalnością obszar całego kraju.

POWSZECHNOŚĆ - Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy, w którym wszystkie stowarzyszenia mają równe prawa i obowiązek niesienia sobie nawzajem pomocy, obejmuje swoją działalnością cały świat.

2. Strategia PCK 2030

Wybrany we wrześniu 2021 roku Zarząd Główny PCK podjął decyzję o rozpoczęciu procesu opracowania strategii działania Polskiego Czerwonego Krzyża do 2030 roku. Do współpracy pozyskano działający dla PCK *pro bono*, specjalistyczny zespół ekspertów z CSR Consulting. Proces jej opracowania podzielono na kilka etapów:

- wewnętrzna diagnoza działań, która obejmowała szczegółową analizę wszystkich dotychczas prowadzonych działań programowych, z uwzględnieniem specyfiki działań ogólnopolskich i regionalnych. Dokonano m.in. inwentaryzacji projektów, a także strategicznej oceny badanych obszarów z uwzględnieniem: posiadanych strategii i polityk, procedur, realizowanych projektów i osiąganych wyników. Ważnym elementem diagnozy wewnętrznej było anonimowe badanie opinii wśród pracowników i wolontariuszy, które dostarczyło wielu cennych informacji i wskazówek co do kształtu Strategii,
- badanie otoczenia zewnętrznego, które składało się z kilku elementów:
 - analizy działań organizacji pozarządowych w obszarach działania PCK czego rezultatem końcowym była Mapa NGOów wskazująca kluczowe wyróżniki PCK na tle innych organizacji,
 - analizy potrzeb społecznych – analiza danych statystycznych na podstawie ogólnodostępnych źródeł oraz warsztat mapowania potrzeb, którego rezultatem była mapa potrzeb społecznych jako punkt wyjścia do definiowania kluczowych obszarów działania,
 - analiza wizerunku organizacji w opinii publicznej, analiza oczekiwań partnerów biznesowych oraz wizerunku w mediach jako kolejne elementy badające zewnętrzną perspektywę wokół organizacji,
- modelowanie działań programowych, które przed przejściem do kolejnego etapu prac poddano licznym konsultacjom wewnętrznym,
- wskazanie kierunków działań i inicjatyw realizujących założenia strategiczne,
- zdefiniowanie niezbędnych procesów zarządczych do realizacji strategii. Na tym etapie zdefiniowano ich kluczowe założenia.

Proces tworzenia strategii odbywał się z aktywnym udziałem wolontariuszy i pracowników organizacji na różnych szczeblach. Byli oni angażowani w prace analityczne, spotkania i warsztaty konsultacyjne. Całość nadzorował zespół ds. strategii powołany przez Zarząd Główny PCK.

Oficjalnie dokument Strategii PCK 2030 został przyjęty Uchwałą nr 17/2022 Krajowego Zjazdu Polskiego Czerwonego Krzyża z 24 września 2022 r.

Motto przewodnie strategii brzmi:

„Polski Czerwony Krzyż jest inspiratorem i strategicznym partnerem zmiany społecznej w Polsce w odpowiedzi na wyzwania humanitarne i rosnące nierówności w społeczeństwie.”

To duża zmiana dla Polskiego Czerwonego Krzyża pokazująca jego nastawienie na efektywne rozwiązywanie konkretnych problemów społecznych i ambitne działania podejmowane w proaktywny sposób.

Działania programowe PCK ujęto w Strategii w 3 główne filary, opisane przez ambicje, jakie Stowarzyszenie wyznaczyło sobie na przyszłość.

OBSZARY DZIAŁAŃ PROGRAMOWYCH

GOTOWOŚĆ DO DZIAŁANIA W CZASACH KRYZYSU

AMBICJA
Realizacja edukacji humanitarnej i podnoszenie gotowości do działania w sytuacjach kryzysowych polskiego społeczeństwa oraz zwiększanie możliwości PCK do szybkiego reagowania i niesienia pomocy na dużą skalę

DZIAŁANIA NA RZECZ ZDROWIA I PROFILAKTYKI

AMBICJA
Aktywna odpowiedź PCK na zmieniające się wyzwania zdrowotne i potrzebę poprawy kondycji psychofizycznej polskiego społeczeństwa poprzez mobilizację partnerów i rozwój nowych form działalności

AKTYWIZACJA SPOŁECZEŃSTWA I NIWELOWANIE NIERÓWNOŚCI SPOŁECZNYCH

WSPARCIE DZIECI I MŁODZIEŻY

AMBICJA
Zapewnienie w Polsce radosnego dzieciństwa jak największej liczbie dzieci poprzez wyrównywanie szans oraz rozwijanie wrażliwości i wspólnotowości w duchu zasad PCK

AKTYWIZACJA SENIORÓW

AMBICJA
Zapewnienie dobrej jakości życia osobom starszym poprzez pomoc materialną i ich aktywizację

WSPARCIE RODZIN I GRUP WYKLUCZONYCH

AMBICJA
Poprawa warunków życia polskich rodzin i osób z grup marginalizowanych poprzez bezpośrednie wsparcie dzięki sieciowej strukturze PCK

W procesie prac nad strategią stworzono również koncept 9 klastrow (Pomoc humanitarna, Pierwsza pomoc, System Ratownictwa, Powszechna edukacja humanitarna, Krwiodawstwo, Promocja zdrowia, Ruch Młodzieżowy PCK, Pomoc społeczna, Działalność opiekuńcza), które mają analizować potrzeby społeczne, możliwości PCK i w oparciu o nie tworzyć programy odpowiadające na najpilniejsze wyzwania humanitarne. Mają one pełnić również funkcję swego rodzaju centrum kompetencyjnego budując standardy działań dla danej grupy projektów i dbając o dzielenie się wiedzą wewnątrz organizacji na różnych poziomach. Silną stroną Strategii PCK 2030 jest zdefiniowanie nie tylko „co”, ale i „jak” czyli niezbędnych do jej wdrożenia procesów (rozbudowanych czy stworzonych) oraz systemu jej monitoringu i ewaluacji.

Poszczególne obszary, filary i działania określone w Strategii PCK 2023 wpisują się w Cele Zrównoważonego Rozwoju Agendy Organizacji Narodów Zjednoczonych 2030.

Całokształt działań PCK w 2022 roku przedstawiony w sprawozdaniu jest oparty na obszarach działań programowych i klastrów zawartych w Strategii.

Przyjęcie Strategii PCK spotkało się z bardzo pozytywnym jej odbiorem przez partnerów biznesowych oraz przedstawicieli administracji rządowej. Przetłumaczona na język angielski Strategia PCK 2030 została przekazana do struktur Ruchu: Międzynarodowej Federacji Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca (ang. IFRC), Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża (ang. ICRC) oraz do stowarzyszeń krajowych Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca. Główne założenia strategii były prezentowane na konferencji prasowej PCK podsumowującej 8 miesięcy pomocy humanitarnej wojny w Ukrainie.

Bądź świadomy. Bądź aktywny. Bądź z nami.

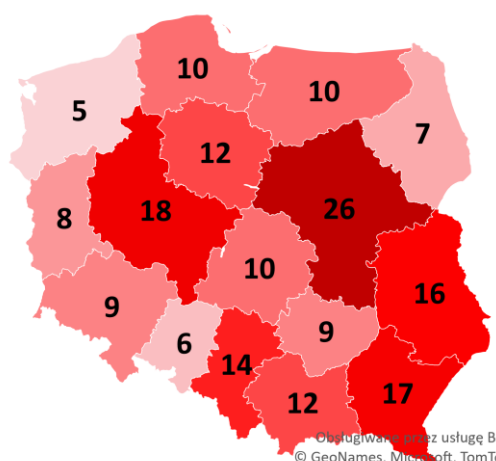
Obecnie PCK należy do niewielkiego grona organizacji pozarządowych mających tak kompleksowy i długofalowy dokument, stanowiący swoistą ofertę współpracy, kierowaną do wewnątrz organizacji, ale przede wszystkim do potencjalnych wolontariuszy, partnerów biznesowych i organów administracji.

3. Zagadnienia organizacyjne

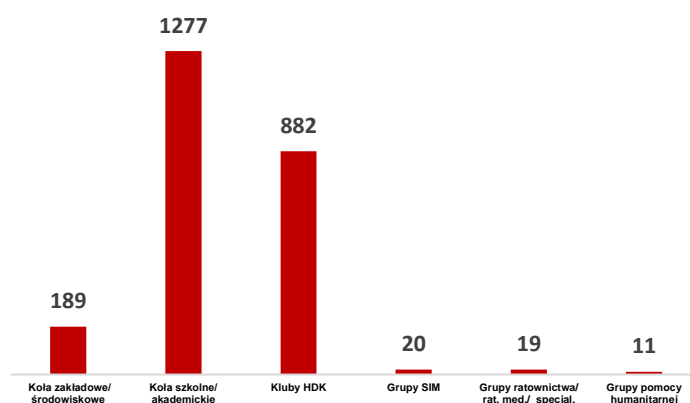
a. Organizacja

W ramach struktury Polskiego Czerwonego Krzyża działają: Zarząd Główny Polskiego Czerwonego Krzyża, 16 oddziałów okręgowych, zlokalizowanych w każdym z województw, a na szczeblu lokalnym łącznie 171 oddziałów rejonowych i 18 delegatur. Pracę zarządów Polskiego Czerwonego Krzyża wspomaga na szczeblu krajowym Biuro Zarządu Głównego PCK, a na szczeblu okręgowym 16 biur okręgowych, a na rejonowym biura rejonowe.

W ramach struktur zarządów rejonowych i okręgowych działają jednostki podstawowe: Środowiskowe, Zakładowe i Szkolne Koła PCK, Grupy Społecznych Instruktorów Młodzieżowych PCK, Kluby Honorowych Dawców Krwi PCK, Grupy Ratownictwa PCK, Grupa Pomocy Humanitarnej PCK oraz Grupy Wsparcia Humanitarnego PCK.

Wykres 1. Suma oddziałów rejonowych oraz delegatur w poszczególnych okręgach PCK w 2022 r.

Wykres 2. Suma jednostek podstawowych PCK w 2022 r.¹

¹ W skład 11 GPH wchodzi: 10 Grup Wsparcia Humanitarnego oraz 1 Grupa Pomocy Humanitarnej

b. Funkcjonowanie organów statutowych

Najwyższą władzą PCK jest Krajowy Zjazd, organ regulujący wewnętrzne zasady funkcjonowania Stowarzyszenia, wyznaczający ramową strategię jego działań, zatwierdzający sprawozdania finansowe i powołujący organy szczebla krajowego. Organem wykonawczym, który kieruje pracami całego Stowarzyszenia jest Zarząd Główny.

Najwyższym organem w oddziale okręgowym i rejonowym jest odpowiednio okręgowy i rejonowy zjazd, a organem wykonawczym odpowiednio zarząd okręgowy i rejonowy.

Kontrole działania organów PCK wykonują: na szczeblu krajowym Główna Komisja Rewizyjna oraz na szczeblu okręgowym i rejonowym odpowiednio okręgowa i rejonowa komisja rewizyjna. W Polskim Czerwonym Krzyżu działają dodatkowo na szczeblu krajowym: Sąd Organizacyjny PCK oraz Kapituła Odznaki Honorowej PCK.

Wszystkie osoby wybierane do wyżej wymienionych organów pełnią swoje funkcje na zasadach wolontariatu i nie pobierają za to wynagrodzenia.

Działalność organów statutowych Polskiego Czerwonego Krzyża w 2022 r. na szczeblu krajowym ogólnopolskim opisuje załącznik nr 1 do sprawozdania, który ma charakter wewnętrzny i nie podlega publikacji.

Skład Zarządu Głównego PCK

W 2022 roku w skład Zarządu Głównego Polskiego Czerwonego Krzyża wchodził:

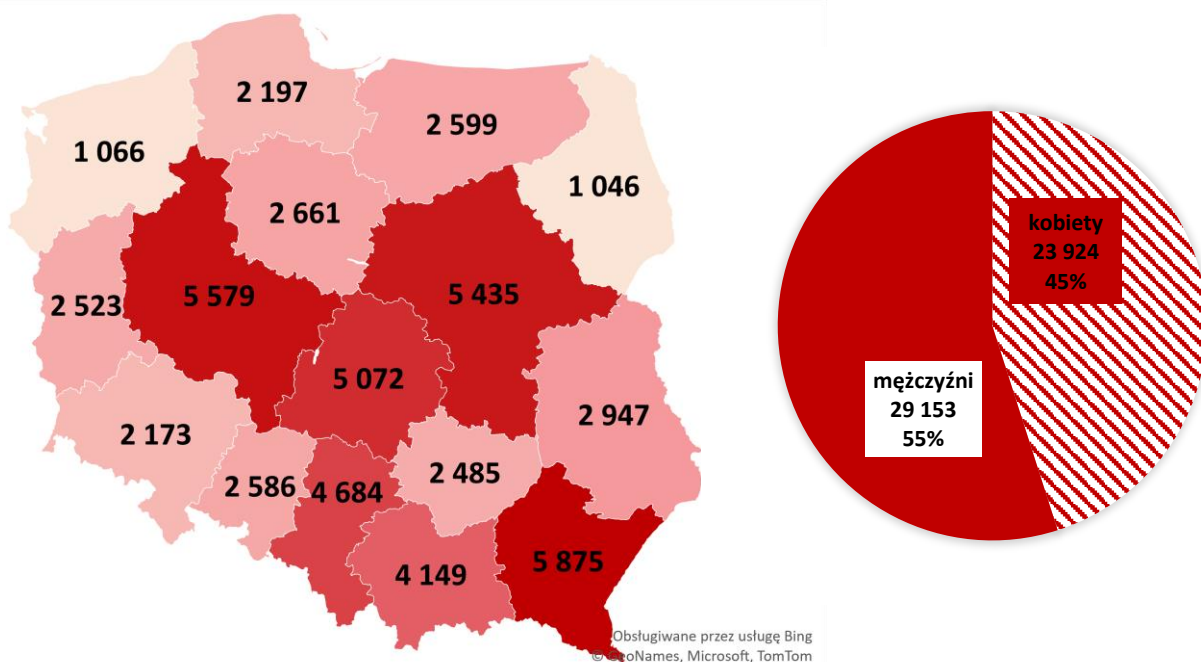
Jerzy Bisek	Prezes PCK	Członek Prezydium
Zbigniew Klawczyński	Wiceprezes PCK	Członek Prezydium
Jerzy Zaborowski	Wiceprezes PCK	Członek Prezydium
Jolanta Chelmińska	Członek Zarządu	
Dariusz Cieśla	Członek Zarządu	
Waldemar Gołaś	Członek Zarządu	
Andrzej Kinasiewicz	Członek Zarządu	
Mariusz Malewicz	Członek Zarządu	Członek Prezydium
Michał Mikołajczyk	Członek Zarządu	Członek Prezydium
Antoni Olak	Członek Zarządu	
Mieczysław Pasowicz	Członek Zarządu	
Janusz Sibiński	Członek Zarządu	
Zbigniew Zawadzki	Członek Zarządu	

c. Członkostwo i wolontariat

PCK jest organizacją, której działalność oparta jest o pracę członków i wolontariuszy (stałych i akcyjnych). Członkowie i wolontariusze stali to osoby, które w sposób ciągły i regularny współpracują z organizacją w ramach działań statutowych PCK, w tym także pomagają w jej codziennym funkcjonowaniu. Wolontariusze akcyjni to osoby, które biorą udział w konkretnych działaniach i aktywnościach, często związanymi z wydarzeniami, które wymagają niesienia pomocy osobom w trudnej sytuacji. Działalność członków i stałych

wolontariuszy PCK w 2022 r. skupiona była w jednostkach podstawowych Polskiego Czerwonego Krzyża.

Liczba członków PCK w 2022 r. według podpisanych deklaracji wyniosła **53 077 osób**, rozmieszczonych w zróżnicowany sposób w poszczególnych oddziałach okręgowych i jednostkach podstawowych. Z tej liczby 55% członków PCK to mężczyźni, a 45% to kobiety.

Wykres 3. Liczba członków PCK w poszczególnych OO PCK w 2022 r. **Wykres 4.** Podział członków PCK wg płci w 2022 r.

W Polskim Czerwonym Krzyżu w 2022 r. działało łącznie **2 225 osób**, z którymi podpisano porozumienia wolontariackie na wolontariat stały.

Dodatkowo, w związku z kryzysem związanym z konfliktem zbrojnym w Ukrainie, w ramach Polskiego Czerwonego Krzyża działała duża liczba wolontariuszy akcyjnych, którzy rekrutowali się z następujących grup:

- wolontariusze indywidualni, w tym wolontariusze z zagranicy (USA, Ukraina, Włochy, Wielka Brytania, Francja, Niemcy, Turcja, Irlandia, Dania, Chorwacja),
- studenci,
- pracownicy firm i instytucji w ramach wolontariatu pracowniczego,
- seniorzy,
- nauczyciele i uczniowie.

Z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza 5 grudnia w całym kraju organizowane były akcje i spotkania integracyjne, będące formą podziękowania wszystkim wolontariuszom PCK angażującym się w życie Stowarzyszenia. W mediach społecznościowych przeprowadzono kampanię #Bądźmy życzliwi.

W celu profesjonalnego i efektywnego zarządzania zasobami ludzkimi Polski Czerwony Krzyż rozpoczął współpracę z Hiszpańskim Czerwonym dotyczącą m.in. wdrożenia nowoczesnego

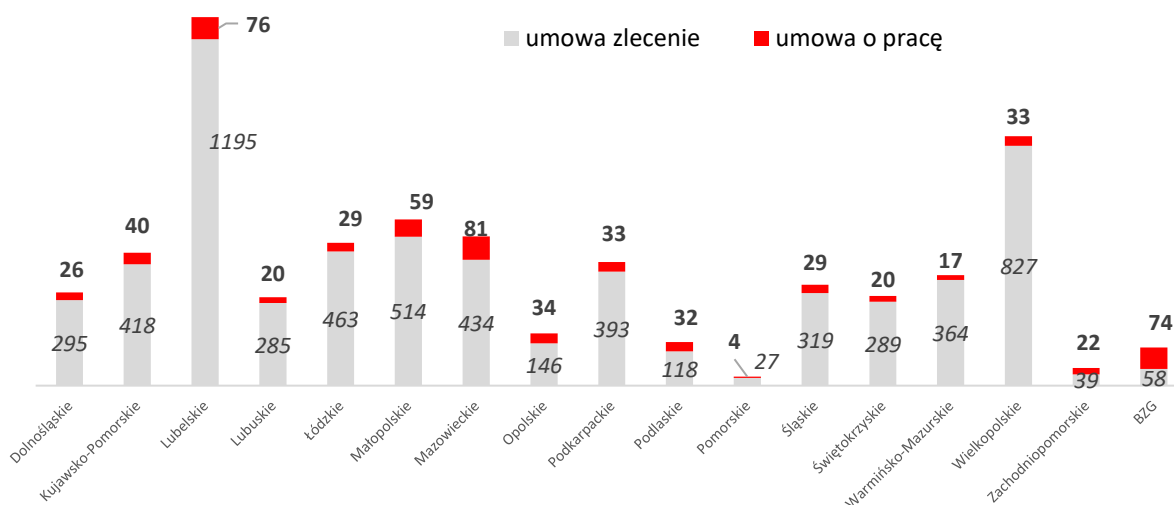
narzędzia do zarządzania wolontariuszami i członkami PCK. Aplikacja, nazwana **Internetowym Systemem Zarządzania Wolontariuszami** posiada możliwości aktywizacji wolontariuszy i członków poprzez przydzielanie ich do pracy związanej z ich bezpośrednimi zainteresowaniami. Dzięki aplikacji ułatwiona będzie bezpośrednia komunikacja z wolontariuszami i członkami PCK, ich szkolenie, tworzenie raportów oraz sprawne zbieranie danych.

Ponadto w ramach rozwoju wolontariatu przedstawiciele PCK brali udział w spotkaniu ENDOV (Europejska Sieć Rozwoju Wolontariatu). Sieć ma za zadanie wspieranie działań wolontariackich na terenie całej Europy, a głównym tematem spotkania były sposoby na utrzymanie i pozyskiwanie wolontariuszy oraz digitalizacja.

d. Zatrudnienie

Pracę Zarządów Polskiego Czerwonego Krzyża wspomagają na szczeblu krajowym Biuro Zarządu Głównego PCK, na szczeblu okręgowym 16 biur okręgowych, a na rejonowym biura rejonowe. Najwyższym rangą pracownikiem Polskiego Czerwonego Krzyża jest Dyrektor Generalny PCK, kierujący Biurem Zarządu Głównego, a na poziomie okręgowym dyrektor okręgowy, kierujący biurem okręgowym oraz w części rejonów dyrektor/ kierownik biura rejonowego.

Według stanu na 31 grudnia 2022 r. Polski Czerwony Krzyż zatrudniał w całym kraju **6 827 osób**, z tego 629 pracowników na umowę o pracę oraz 6 198 na umowę zlecenia. 91 % zatrudnionych w PCK na umowę o pracę lub zlecenie to kobiety.

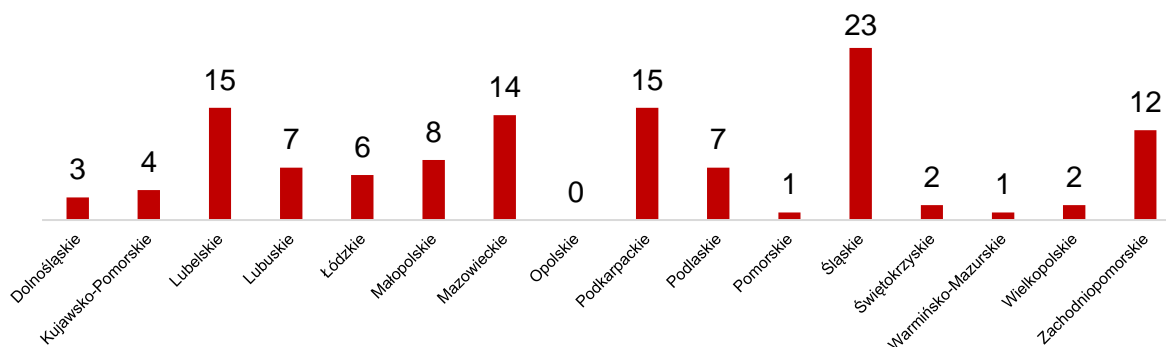
Wykres 5: Liczba osób zatrudnionych w poszczególnych jednostkach PCK na umowę o pracę/zlecenie wg stanu na 31 grudnia 2022 r.

4. Kontrole

W 2022 r. przeprowadzono w Polskim czerwonym Krzyżu 120 kontrole zewnętrznych, prowadzonych najczęściej przez następujące organy:

- Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (program FEAD),
- Urzędy Marszałkowskie, Wojewódzkie, Miejskie oraz Gminne (realizacja zadań publicznych, np. dot. promocji HDK, prowadzenia placówek wsparcia czy świetlic),
- MOPS, GOPS, MOPR (kontrole świadczonych usług opiekuńczych),

- Powiatowi Inspektorzy Sanitarni (kontrole stanu higieniczno-sanitarnego magazynów z żywnością, ośrodków opiekuńczych, miejsc organizacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży).

Wykres 6: Suma kontroli zewnętrznych w poszczególnych OO PCK w 2022 r.

Kontrolujący wydali zalecenia pokontrolne w 19% przeprowadzonych kontroli. Wszystkie te zalecenia zostały zrealizowane przez PCK.

5. Współpraca w ramach Ruchu Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca

Polski Czerwony Krzyż jest częścią największego globalnego ruchu humanitarnego, co oznacza możliwość korzystania ze wsparcia w postaci wiedzy i środków ze strony partnerów. Mobilizacja wszystkich komponentów międzynarodowego ruchu czerwonokrzyżskiego w pomoc ofiarom wojny na Ukrainie, zdominowała w 2022 roku współpracę międzynarodową. Od momentu wybuchu wojny w Ukrainie swoje delegatury w Warszawie otworzyło IFRC oraz ICRC, a przedstawiciele władz Stowarzyszenia regularnie uczestniczyli w licznych rozmowach i spotkaniach. Do najistotniejszych zaliczają się:

- spotkanie z Martinem Schuepp z Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża. W trakcie spotkania omówiono zakres współpracy pomiędzy PCK a ICRC, ze szczególnym uwzględnieniem programu Restoring Family Links, ochrony znaku Czerwonego Krzyża i zwiększenia pomocy Czerwonego Krzyża dla osób dotkniętych konfliktem na Ukrainie,
- spotkanie z Xavier Castellanos Zastępcą Sekretarza Generalnego IFRC oraz z Dominikiem Stillhart Dyrektorem Operacyjnym ICRC, podczas którego omówiono koordynację działań i wyzwań z jakimi się mierzymy wewnątrz Ruchu,
- spotkanie z Peterem Maurer prezesem ICRC na temat ochrony osób przybywających do Polski, integracji z polskim społeczeństwem oraz potrzebę sprawiedliwego i inkluzywnego traktowania potrzebujących w kraju,
- spotkanie z przedstawicielami zarządu IFRC w składzie Mike Adamson – Dyrektor Brytyjskiego Czerwonego Krzyża, Conrad Sauve - prezesem Kanadyjskiego Czerwonego Krzyża oraz Xavierem Castellanos – Zastępcą Sekretarza Generalnego IFRC o zakresie pomocy humanitarnej prowadzonej przez PCK.

Narodowe stowarzyszenia takie jak: Niemiecki, Hiszpański czy Amerykański Czerwony Krzyż zaangażowały się bezpośrednio w pomoc Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi w organizację i świadczenie pomocy humanitarnej dla uchodźców. Do Polski przyjechali również przedstawiciele stowarzyszeń narodowych z Europy i ze świata, m.in. z Japonii, Korei, Wielkiej Brytanii, Finlandii, Francji, Austrii, Gruzji, Łotwy, Grecji, Islandii i Portugalii.

Dodatkowo, IFRC, ICRC oraz narodowe stowarzyszenia widząc zaangażowanie PCK w pomoc humanitarną oraz proces wewnętrznej transformacji podjęły decyzję o wsparciu organizacyjnym i finansowym rozwoju stowarzyszenia.

Zdjęcie 1: Wizyta Sekretarza Generalnego IFRC Jagana Chapagain w centrum logistycznym PCK w Lublinie.

W marcu 2022 r. miała również miejsce wizyta Jagana Chapagain - Sekretarza Generalnego Międzynarodowej Federacji Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy. Sekretarz Generalny IFRC m.in. odwiedził magazyn humanitarny PCK w Lublinie, gdzie spotkał się z przedstawicielką Ukraińskiego Czerwonego Krzyża z obwodu lwowskiego - Valentyną Pryshko oraz przedstawicielami Niemieckiego Czerwonego Krzyża. Jagan Chapagain odwiedził też przejście graniczne pomiędzy Polską i Ukrainą w Dorohusku.

Najważniejszym wydarzeniem w Ruchu Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy była 23 sesja Zgromadzenia Ogólnego Międzynarodowej Federacji Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy w Genewie. Polski Czerwony Krzyż przede wszystkim dzielił się doświadczeniami z trwającej operacji pomocy humanitarnej na rzecz ofiar konfliktu zbrojnego w Ukrainie. Podczas Sesji odbyło się wiele spotkań bilateralnych.

Podsumowaniem zaangażowania PCK w pomoc dla Ukrainy, w wewnętrzny rozwój Stowarzyszenia i uznaniem tego na arenie międzynarodowej była ponowna osobista wizyta w Polsce Jagana Chapagain Sekretarza Generalnego IFRC w listopadzie. Podczas spotkania na szczeblu ministerialnym zaprezentowane zostały efekty 9-cio miesięcznych działań humanitarnych PCK na rzecz uchodźców z Ukrainy. Rozmowy w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwie Spraw Zagranicznych, nakreśliły wagę pomocy Międzynarodowego Ruchu Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy, współpracy z Polskim Czerwonym Krzyżem i wzmocnienie jego roli pomocniczej wobec administracji publicznej. Prezes PCK Jerzy Bisek poprowadził wspólnie z gościem dyskusję nad rolą oddziałów okręgowych i rejonowych PCK we wdrażaniu działań na poziomie lokalnym.

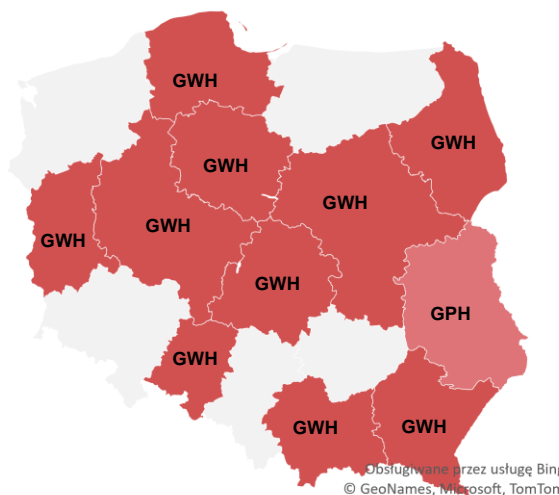
II. GOTOWOŚĆ DO DZIAŁANIA W CZASACH KRYZYSU

Ambicją Strategii 2030 w tym filarze jest realizacja edukacji humanitarnej i podnoszenie gotowości do działania w sytuacjach kryzysowych polskiego społeczeństwa oraz zwiększanie możliwości PCK do szybkiego reagowania i niesienia pomocy na dużą skalę.

1. Pomoc humanitarna

a. Działanie GPH

Cel statutowy Polskiego Czerwonego Krzyża, jakim jest niesienie pomocy ofiarom klęsk żywiołowych lub katastrof, a także przygotowywanie społeczeństwa do właściwych zachowań w przypadku wystąpienia klęsk i katastrof, realizowany jest przez System Pomocy Humanitarnej Polskiego Czerwonego Krzyża. System współtworzony jest przez: 10 utworzonych w 2022 r. Grup Wsparcia Humanitarnego PCK (GWH) oraz jedną Grupę Pomocy Humanitarnej PCK (GPH). Grupy te tworzone są wyłącznie z wolontariuszy, w tym: psychologów, interwentów kryzysowych, logistyków i angażują w swoje działania **ponad 200** osób.

Wykres 7: Rozmieszczenie Grup Wsparcia Humanitarnego (GWH) oraz Grupy Pomocy Humanitarnej (GPH) w 2022 r.

System Pomocy Humanitarnej PCK realizuje powierzone zadania w oparciu ustawę z dnia 16 listopada 1964 r. o Polskim Czerwonym Krzyżu (Dz.U. Nr 41, poz. 276), Statut PCK zatwierdzony Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 września 2011 r. (Dz.U. Nr 217, poz. 1284), Porozumienie w sprawie zasad i zakresu współpracy w przygotowaniu i wykonywaniu przedsięwzięć na rzecz ochrony ludności z dnia 31 maja 1996 r. z Szefem Obrony Cywilnej Kraju oraz porozumienia zawierane na poziomie lokalnym z organami władzy samorządowej, Państwową Strażą Pożarną i innymi partnerami. System Pomocy Humanitarnej PCK wspiera i współpracuje z Systemem Ratownictwa PCK.

Celem istnienia Systemu Pomocy Humanitarnej PCK jest ograniczanie i likwidowanie skutków katastrof naturalnych, klęsk żywiołowych, awarii technicznych, wypadków w komunikacji z udziałem środków transportu zbiorowego i innych sytuacji kryzysowych, w zakresie udzielania pomocy humanitarnej. Jest on realizowany poprzez tworzenie punktów tymczasowego pobytu, zapewnianie wsparcia psychospołecznego oraz organizowanie dystrybucji pomocy rzeczowej.

Rok 2022 to okres znacznego rozwoju systemu Pomocy Humanitarnej PCK. Dzięki współpracy z partnerami krajowymi i zagranicznymi od września do grudnia utworzono 10 Grup Wsparcia Humanitarnego, którym zapewniono niezbędne wyposażenie oraz przeszkolenie. Zaplanowano również szczegółowy plan działania i rozwoju systemu na rok 2023, z uwzględnieniem projektów planowanych przez PCK i jego partnerów. Ponadto powołano Krajowy Zespół Koordynacyjny ds. Pomocy Humanitarnej Polskiego Czerwonego Krzyża. Celem zespołu jest zapewnienie nadzoru i wsparcia merytorycznego dla jednostek tworzących System Pomocy Humanitarnej PCK, ustalanie standardu wyszkolenia grup i tworzenie koncepcji rozwoju systemu.

W 2022 r. w ramach pomocy migrantom z granicy polsko – białoruskiej Lubelska GPH przygotowywała i organizowała transporty z pomocą rzeczową do ośrodków detencyjnych na terenie województwa podlaskiego, do punktu pomocowego PCK oraz innych partnerów w Michałowie.

Od początku wybuchu wojny w Ukrainie pełniła również ponad 42 dyżury w punktach tymczasowego pobytu organizowanych w miejscach takich jak Ośrodki Sportu i Rekreacji czy szkoły oraz na przejściach granicznych. W ramach dyżurów GPH zapewniała wsparcie psychospołeczne, dystrybucję pomocy rzeczowej, dystrybucję ciepłych napojów i przekąsek oraz udzielanie informacji. W ramach tej działalności członkowie grupy łącznie przepracowali **1564 osobogodzin**. Ponadto GPH

aktywnie prowadziła dystrybucję ciepłych napojów i posiłków, pakietów higienicznych, ulotek informacyjnych i zapewniała wsparcie psychospołeczne na dworcu głównym w Lublinie. W zakresie prac magazynowych i logistycznych związanych z dystrybucją pomocy humanitarnej członkowie Lubelskiej Grupy Pomocy Humanitarnej, wypracowali ponad **3000 osobogodzin**.

Nowopowstałe Grupy Wsparcia Humanitarnego włączyły się w przygotowywanie i dystrybucję pakietów pomocowych i innej pomocy rzeczowej w swoich okręgach.

b. Pomoc dla migrantów

Przejście graniczne polsko-białoruskie

Rok 2022 r. był kontynuacją pomocy humanitarnej jaką PCK świadczył na rzecz potrzebujących migrantów przekraczających granice polsko-białoruską.

Grupy Ratownictwa PCK w związku ze wzrostem zagrożeń dla osób migrujących, spowodowanych czynnikami pogodowymi, od listopada 2021 do lutego 2022 pełniły dyżury na

terenie województwa podlaskiego. Do ich zadań należało udzielanie pomocy medycznej, pierwszej pomocy psychologicznej osobom przebywającym w placówkach straży granicznej oraz dystrybucja pomocy rzeczowej. Ratownicy byli wyposażeni w specjalistyczny sprzęt poszukiwawczy, by w razie potrzeby wesprzeć służby państwowe w poszukiwaniu osób zaginionych.

Kolejną formą pomocy humanitarnej było przekazywanie potrzebującym pomocy rzeczowej, m.in.: kocy, karimat i śpiworów, powerbanków, kompletów specjalistycznej odzieży i bielizny zimowej damskiej i męskiej oraz pakietów żywnościowych i sanitarnych. Pomoc rzeczowa przekazywana była osobom indywidualnym za pośrednictwem organizacjami pozarządowymi i organów administracji państwowej (w ramach podpisanych porozumień), udzielającymi pomocy migrującym bezpośrednio przy granicy. W ramach działań zmierzających do zapewnienia jak najlepszych warunków migrantom PCK przekazało również pomoc do ośrodków detencyjnych na terenie województwa podlaskiego.

Łączna wartość pomocy rzeczowej przekazanej w 2022 r. przez Polski Czerwony Krzyż osobom migrującym, przekraczającym granicę polsko – białoruską to **ponad 650 tys. zł.** Istotną rolę w tej pomocy odegrał Podlaski Oddział Okręgowy PCK.

PCK współpracował z Białoruskim CK, a także z ICRC, IFRC oraz z kilkunastoma organizacjami pozarządowymi z Europy Zachodniej. Przedstawiciele PCK – na różnych szczeblach organizacyjnych – byli inicjatorami czy uczestnikami wielu spotkań z przedstawicielami międzynarodowych organizacji pomocowych, np.: UNHCR, IOM, Rzecznika Praw Obywatelskich oraz innych organizacji pozarządowych i grup nieformalnych.

#Na pomoc Ukrainie

Polski Czerwony Krzyż na pomoc humanitarną dla ofiar konfliktu zbrojnego w Ukrainie przeznaczył **ponad 250 000 000 zł**, dając schronienie, najpotrzebniejszą pomoc i organizując długofalowe projekty dla **ponad 1 200 000 uchodźców**. W pomoc tą było zaangażowanych **ponad 8 200 wolontariuszy** i pracowników PCK, 505 z nich pochodziło z Ukrainy. Wszystkie struktury Polskiego Czerwonego Krzyża były bardzo zaangażowane w pomoc uchodźcom, jednakże w początkowym okresie konfliktu, działania te były skupione na terenie działania Podkarpackiego i Lubelskiego Oddziału Okręgowego.

Infografika 1: Ilość pomocy humanitarnej dla osób dotkniętych konfliktem zbrojnym w Ukrainie przekazanej przez PCK w 2022 r.

Polski Czerwony Krzyż rozpoczął działania pomocowe od pierwszych godzin po wybuchu konfliktu zbrojnego w Ukrainie. W punktach recepcyjnych przy granicy polsko-ukraińskiej (Medyce, Przemyślu, Korczowej, Krościenku i Budomierzu) ratownicy PCK udzielili pomocy **ponad 8 500 osobom**, które potrzebowały pomocy zaraz po przekroczeniu granicy z Polską, a kolejnym tysiącom, którzy czekali w kilometrowych kolejkach, aby przekroczyć granicę z Polską, rozdawali żywność, wodę, koce i ciepłą odzież. Od początku marca wolontariusze PCK pełnili również dyżury na przejściach granicznych w Dołhobyczewie i Zosinie.

W miarę napływu uchodźców do innych miejsc w większych miastach wolontariusze i pracownicy PCK wspierali funkcjonowanie miejsc tymczasowego pobytu, a także czuwali nad bezpieczeństwem przemieszczających się w głąb kraju osób z Ukrainy, m. in.: w Kielcach, Krakowie funkcjonowały punkty informacyjne na dworcach, w których dodatkowo ratownicy PCK całonocowo pełnili dyżury medyczne. W Przemyślu, w porozumieniu z władzami miasta, PCK prowadził Centrum Pomocy Humanitarnej

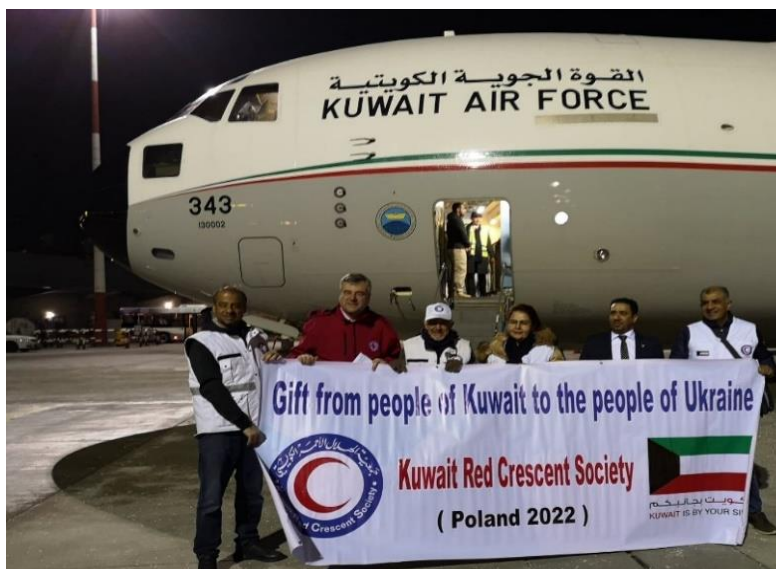

dla ponad 300 uchodźców, którzy mogli się tam zatrzymać na 2 doby podczas podróży do miejsca docelowego zakwaterowania. W wielu miejscach w kraju PCK pomagał władzom lokalnym w prowadzeniu miejsc czasowego pobytu dla uchodźców.

W celu usprawnienia komunikacji PCK, wspólnie z IFRC i przy wsparciu Amerykańskiego Czerwonego Krzyża, uruchomił **infolinię** dla uchodźców z Ukrainy. Następnym krokiem było stworzenie przez PCK serwisu informacyjnego dla uchodźców w 4 językach (PL, UA, RU, EN), pod adresem www.napomocUkrainie.pck.pl. Poprzez te kanały informacyjne w łatwy sposób uchodźcy mogli uzyskać informacje na temat działań pomocowych prowadzonych przez Polski Czerwony Krzyż.

Do oddziałów Polskiego Czerwonego Krzyża w odpowiedzi na ogłoszony apel, napływały tysiące ton darów były to m.in. produkty żywnościowe, artykuły higieniczne, środki czystości, odzież, pościel, sprzęt AGD. Dary te segregowane były przez wolontariuszy i pracowników i od pierwszych dni wydawane uchodźcom. Łącznie Polski Czerwony Krzyż wydał prawie **1,3 mln szt.** pakietów żywnościowych i ponad **500 tys. szt.** pakietów higienicznych.

Zdjęcie 2: Lotniczy transport ponad 40 ton pomocy humanitarnej z Kuwejskiego Czerwonego Półksiężycza

Aby zapewnić efektywną dystrybucję darów w Lublinie powstało Centrum Pomocy Humanitarnej PCK, które w pierwszych miesiącach wojny koordynowało wydawanie pomocy oraz dystrybucję transportów z pomocą humanitarną w kraju, ale także tą wysyłań do Ukrainy

we współpracy z Ukraińskim Czerwonym Krzyżem. Pierwsze transporty humanitarne do Ukrainy wyruszyły z Polski już 25 lutego. Pomoc humanitarna płynęła do PCK z całego świata, również za pośrednictwem narodowych stowarzyszeń czerwonego krzyża i czerwonego półksiężycza. Polski Czerwony Krzyż, na potrzeby szybkiego wsparcia operacji pomocowych, rozbudował infrastrukturę logistyczną, zapewniając ciągłość i regularność transportów humanitarnych do Ukrainy oraz sprawną dystrybucję darów na terenie całego kraju.

Dzięki temu oraz świetnej współpracy z partnerami biznesowymi PCK wysłał prawie **750 transportów** z ponad **5 600 ton** pomocy humanitarnej na Ukrainę.

Infografika 2: Regiony Ukrainy do których dotarła pomoc humanitarna z PCK w 2022 r.

Polski Czerwony Krzyż stał się również ekspertem i wsparciem logistycznym dla innych organizacji, czego przykładem była m.in. współpraca z UN Global Compact Network Poland przy transporcie z pomocą humanitarną dla mieszkańców Buczy.

Poza przekazywaniem doraźnej pomocy humanitarnej, PCK aby zaspokoić ogromne potrzeby wynikające z organizacji życia uchodźców w Polsce, wspólnie z IFRC, uruchomiło programy ułatwiające usamodzielnienie się uchodźców w Polsce. Uchodźcy mogli skorzystać ze wsparcia finansowego, które otrzymywali przez 4 miesiące. Programem zostało objętych ponad **21 tys. rodzin**, na łączną wartość ponad **115 mln zł**. Dodatkowo we współpracy z partnerami biznesowymi Polski Czerwony Krzyż wydał uchodźcom **85 tys. bonów** o łącznej wartości **8,5 mln. zł**.

Odpowiadając na zmieniające się potrzeby uchodźców PCK realizował projekty wspierające integrację uchodźców z lokalnymi społecznościami, organizując zarówno miejsca spotkań dla uchodźców, jak i różnego rodzaju warsztaty i szkolenia, w których wzięło udział **ponad 110 tys. osób**. Utworzył również Centra Integracyjne oraz uruchomił programy wsparcia zawodowego.

Dla wielu uchodźców traumatyczne przeżycia ostatnich miesięcy wpłynęły na ich kondycję psychiczną i zdrowie. W oddziałach PCK, a także na specjalnie uruchomionej Infolinii Polskiego Czerwonego Krzyża, uchodźcy mogą otrzymać wsparcie i pomoc psychologiczną od wykwalifikowanego personelu. Ponadto PCK dołączył do grona darczyńców pozarządowego projektu Health4Ukraine. Wsparcie udzielone przez PCK w wysokości **3,5 mln zł** na dofinansowanie leków pozwoliło pomóc **24 tys. osób**.

Szczegółowe dane o pomocy dla Ukrainy w 2022 r. zawarte są w raporcie, publikowanym na stronie [napomocUkraine.pl](https://napomocukrainie.pl)².

² <https://napomocukrainie.pck.pl/pl/raport-napomocukrainie/>

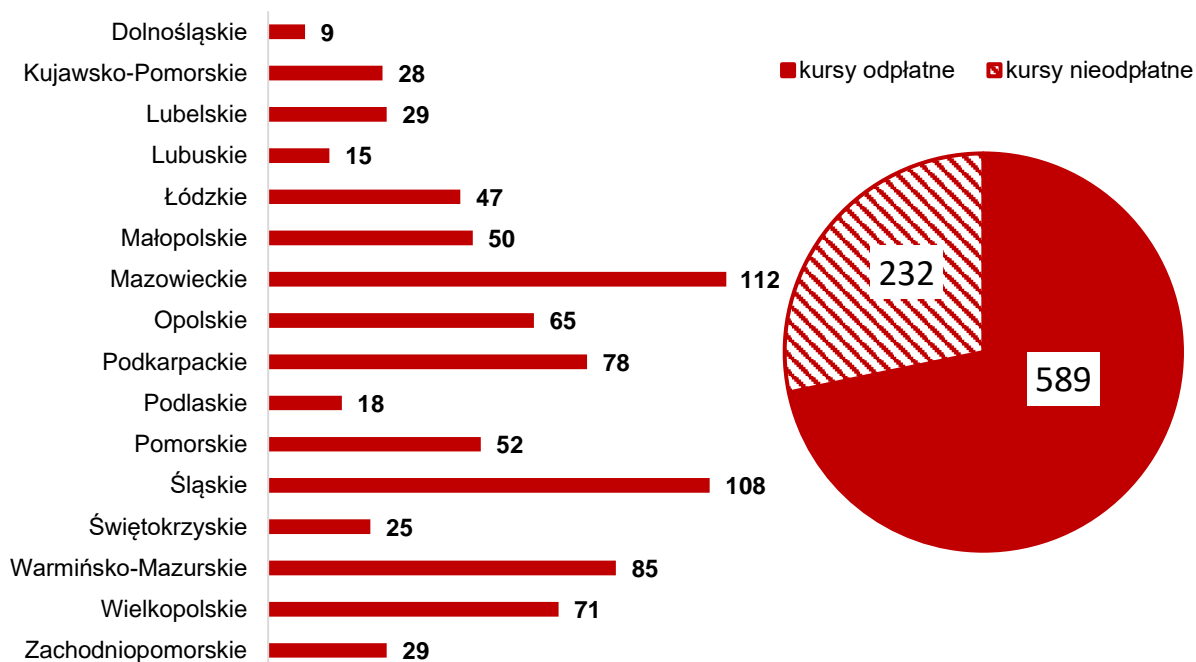
Kampania PowertoBe

W 2022 r. PCK zaangażowało się w międzynarodową kampanię³ realizowaną przez IFRC na rzecz uchodźców, którzy korzystają ze wsparcia finansowego udzielanego przez IFRC. PCK na swoich social mediach umieszczała filmy i informacje o tej kampanii.

W związku z obchodami Międzynarodowego Dnia Migranta w mediach społecznościowych prowadzonych przez PCK, opublikowany został raport⁴ Red Cross Red Crescent Global Migration Lab o sytuacji migrantów, problemach napotykanym w swojej podróży do bezpiecznego miejsca, podmiotach którym ufają.

2. Pierwsza pomoc

W 2022 roku w Polskim Czerwonym Krzyżu działało 264 instruktorów pierwszej pomocy, spośród których 170 aktywnie prowadziło działalność szkoleniową. Instruktorzy łącznie przeprowadzili 821 kursów pierwszej pomocy, w ramach których przeszkolono **11 789 osób**.

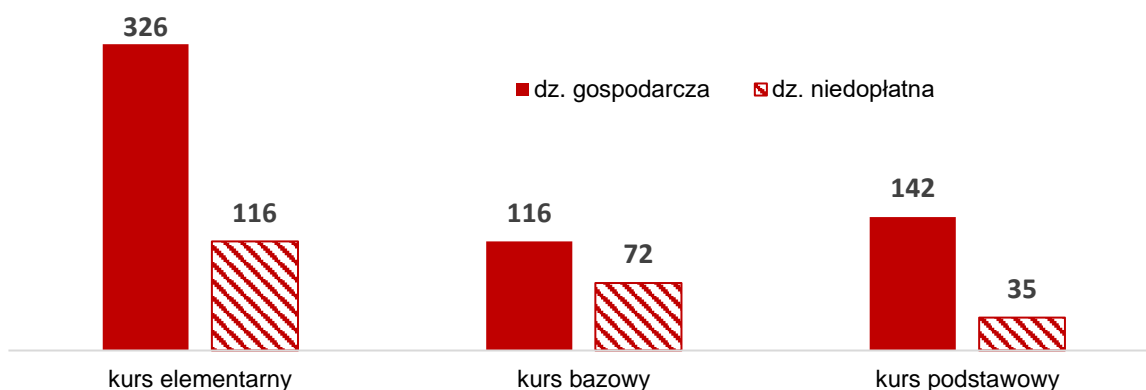
Wykres 8. Suma kursów z pierwszej pomocy w 2022 w poszczególnych OO PCK

Wykres 9. Stosunek odpłatnych kursów z pierwszej pomocy do nieodpłatnych w 2022 r.

Podstawowe formy szkoleniowe z zakresu pierwszej pomocy to: 5 godzinny kurs elementarny, 16 godzinny kurs podstawowy oraz kurs bazowy 8 godzinny.

³ <https://powertobe.ifrc.org/>

⁴ <https://pck.pl/komu-ufaja-migranci-raport-red-cross-red-crescent-g/>

Wykres 10. Liczba kursów podstawowych kursów pierwszej pomocy w 2022

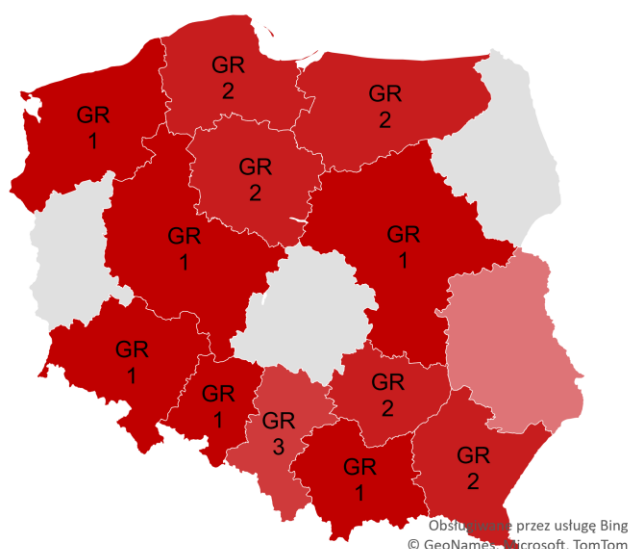
Ponadto przeprowadzono 5 kursów pierwszej pomocy dla opiekunów dzieci, 8 kursów BLS/AED, kurs z charakteryzacji i pozoracji, 5 kursów pierwszej pomocy kwalifikowanej.

W ramach programu edukacyjnego „Ratowniczek pomaga Ci pomagać” zajęciami w 48 placówkach oświatowych objęto **1 372 dzieci**. Oprócz kursów i szkoleń z pierwszej pomocy zakończonych wydawaniem zaświadczeniem przeprowadzano pokazy oraz pogadanki na temat pierwszej pomocy. Łącznie takich form edukacyjnych było **699** w całym kraju i dotarły one do ponad **32 885 osób**.

3. System ratownictwa

System Ratownictwa Polskiego Czerwonego Krzyża składa się z 19 wyspecjalizowanych Grup Ratownictwa. Każda Grupa dysponuje wyszkolonymi ratownikami, przygotowanymi do działań w trudnych warunkach (zarówno terenowych, jak i pogodowych), wyposażonymi w odpowiednie środki ochrony osobistej oraz w profesjonalny sprzęt ratowniczy. Standard wyposażenia i umiejętności ratowników jest wspólny dla całego Systemu Ratownictwa Polskiego Czerwonego Krzyża. Łącznie w Grupach Ratownictwa w 2022 r. działało **441 ratowników**, w tym 127 kobiet.

Grupa Ratownictwa:

Bielsko -Biała	Kraków
Czechowice-Dz.	Poznań
Olsztyn	Przemyśl
Opole	Sandomierz
Ostróda	Toruń
Ostrowiec Św.	Warszawa
Kielce	Wejherowo
Koszalin	Zabrze

Grupa Ratownictwa Medycznego

Bydgoszcz

Wrocław

Grupa Ratownictwa Specjalnego

Trójmiasto

Wykres 11: Liczba oraz rozmieszczenie Grup Ratownictwa PCK w 2022 r.

Zadaniem wszystkich Grup tworzących System Ratownictwa PCK jest prowadzenie kompleksowych działań ratowniczych obejmujących udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy i medycznych czynności ratunkowych bezpośrednio na miejscu katastrofy i prowadzenie tych działań długoterminowo. Grupy w ramach swoich zadań współpracują z władzami publicznymi i instytucjami, takimi jak: Państwowa Straż Pożarna, Ochotnicza Straż Pożarna, Policja, Państwowe Ratownictwo Medyczne, Obrona Cywilna Kraju i Siły Zbrojne. Funkcjonują one według ściśle określonych zasad i regulaminów, co przekłada się na jednolitą strukturę każdej Grupy, jasne zasady dowodzenia, alarmowania czy standard wyposażenia i umundurowania ratowników. Od ponad 15 lat kierunek rozwoju Systemu, w porozumieniu z Szefami poszczególnych Grup, wyznacza Krajowy Zespół Koordynacyjny ds. Ratownictwa PCK. Taki system współpracy i reprezentacji, pozwala na realne, a nie tylko deklaratywne zaangażowanie Polskiego Czerwonego Krzyża na sytuacje kryzysowe.

Rok 2022 był dla Systemu Ratownictwa PCK rokiem szczególnym ze względu na wybuch wojny w Ukrainie oraz zaangażowanie całego potencjału osobowego i sprzętowego Grup Ratownictwa PCK do szerokoobszarowej operacji pomocowej realizowanej przez Polski Czerwony Krzyż wobec napływu uchodźców na terytorium Polski oraz wsparcia inicjatyw dążących do niwelowania skutków wojny bezpośrednio w Ukrainie.

Grupy Ratownictwa PCK realizowały działania koordynowane na szczeblu centralnym, we współpracy z administracją zespoloną i samorządową oraz innymi służbami i podmiotami ratowniczymi działającymi na terenie przygranicznym z Ukrainą. Już w kilka godzin po wybuchu wojny w Ukrainie uruchomiono cały potencjał Systemu Ratownictwa PCK jako odpowiedź Polskiego Czerwonego Krzyża na tą bezprecedensową sytuację.

System realizował wsparcie w obszarach takich jak:

- zapewnienie stałych dyżurów ratowników i opieki medycznej w Punktach Recepcyjnych na terenie województwa podkarpackiego,
- zapewnienie gotowości do wyjazdu wobec zgłoszenia dyspozycji w miejsca gdzie gromadziły się osoby przybywające z Ukrainy - w celu zapewnienia im

humanitarnego i pomocy medycznej.

Łącznie, bezpośrednio na granicy polsko – ukraińskiej System Ratownictwa PCK przez 36 dni realizował całodobowe dyżury, 7 dni w tygodniu, w 6 punktach medycznych oraz ad hoc w innych lokalizacjach (na przejściach granicznych, dworcach oraz innych miejscach).

22 238

Osobogodziny pracy ratowników

8 358

Osoby, którym udzielono pomocy medycznej

182

Zaangażowanych ratowników PCK

Infografika 3: Zaangażowanie ratowników PCK w trakcie całodobowych dyżurów na granicy polsko – ukraińskiej

Działania centralne dla Systemu Ratownictwa PCK koordynował Krajowy Zespół Koordynacyjny ds. Ratownictwa PCK, co zapewniło efektywne i kierunkowe koordynowanie działań Grup Ratownictwa PCK z całego kraju. Jednocześnie jednostki Systemu Ratownictwa PCK w ramach pomocy uchodźcom z Ukrainy realizowały również inne działania, nie wynikające bezpośrednio z obszaru ratownictwa, było to m.in: wsparcie w dystrybucji żywności i innej pomocy rzeczowej, pomoc w prowadzeniu magazynów, współorganizację transportów z pomocą humanitarną.

Część Grup realizowała działania ad hoc zgodnie z aktualną potrzebą pomocy

wobec sytuacji kryzysu migracyjnego, tj. zabezpieczała dyżury ratownicze na dworcach, wspierała prowadzenie punktów informacyjnych. W części województw Grupy Ratownictwa PCK współprowadziły również punkty medyczne, np. na Dolnym Śląsku, Podkarpaciu, Śląsku czy też w województwie świętokrzyskim, kujawsko-pomorskim i zachodniopomorskim.

W ramach akcji pomocowych na granicy polsko-białoruskiej Ratownicy:

- prowadzili cykliczne wizyty w podlaskich placówkach Straży Granicznej, w których tymczasowo przebywali migranci, w celu zapewnienia im wsparcia humanitarnego i pomocy medycznej;
- dystrybuowali pomoc rzeczową potrzebującym (wymiana odzieży na suchą, dostarczenie gorących napojów i pożywienia, pasywne i aktywne ogrzewanie wychłodzonych osób, udzielanie pomocy medycznej);
- pozostawali w gotowości do wyjazdu wobec zgłoszenia dyspozycji na miejsce przebywania odnalezionych migrantów, w terenie otwartym.

Poza opisanymi działaniami kryzysowymi członkowie Systemu Ratownictwa PCK aktywnie podnosili swoje kompetencje, biorąc aktywnie udział w:

- 79 ćwiczeniach z zakresu poszukiwań osób zaginionych,
- 33 ćwiczeniach z zakresu katastrof budowlanych/awarii technicznych,
- 2 ćwiczeniach z zakresu katastrof naturalnych (powodzie/podtopienia itp).

Równolegle członkowie PCK zrzeszeni w obszarze ratownictwa brali udział w akcjach ratowniczych i poszukiwawczych. Liczba dysponowań Grup Ratownictwa do:

- poszukiwań osób zaginionych, których życie lub zdrowie było zagrożone to 114,
- katastrof budowlanych/awarii technicznych/wypadków komunikacyjnych – 8.

Ponadto w 2022 Grupy Ratownictwa PCK realizowały zabezpieczenia medyczne - będące jednym ze sposobów utrzymania bieżącego jednostek. Liczba imprez na których jednostki PCK realizowały zabezpieczenie medyczne/KPP to **1 182**, z czego ponad **99** wydarzeń każdorazowo gromadziło ponad 5 000 uczestników. Sumarycznie w czasie wszystkich imprez udzielono kwalifikowanej pierwszej pomocy co najmniej **5 040 osobom**. Łącznie działania zabezpieczające zajęły ponad **10 278 osobogodzin**.

4. Powszechna edukacja humanitarna

a. Edukacja humanitarna

Polski Czerwony Krzyż w 2022 r. znowelizował program „Odkrywamy Prawo Humanitarne”, prowadzony we współpracy z Ośrodkiem Rozwoju Edukacji, placówką podległą Ministerstwu Edukacji i Nauki. W ramach aktualizacji programu na początku 2022 roku odbyły się warsztaty

wprowadzające dla nauczycieli oraz opracowano konspekty nt. wojny hybrydowej, wpływu nowych technologii na działania zbrojne i handlu ludźmi.

Działania edukacyjne na tym polu były prowadzone w województwach: mazowieckim, podkarpackim, podlaskim, świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim, wielkopolskim.

235

Przeszkoleni nauczyciele

2 689

Uczniowie objęci programem

75

Szkoły objęte programem

Infografika 4: Uczestnicy zaktualizowanego programu „Odkrywamy prawa humanitarne” w 2022 r.

Ponadto w 2022 r. PCK przeprowadził działania w zakresie upowszechniania Międzynarodowego Prawa Humanitarnego:

- ogłoszono i przeprowadzono nabór prac do XXIV edycji Konkursu im. prof. Remigiusza Bierzanka w czterech kategoriach: podyplomowej, licencjackiej, magisterskiej i doktorskiej,
- upowszechniano wśród organizacji i instytucji partnerskich publikację zeszytów naukowych „Międzynarodowe Prawo Humanitarne – odpowiadamy na twoje pytania. Kompendium dla słuchaczy Polskiej Szkoły Międzynarodowego Prawa Humanitarnego”,
- prowadzono wykłady i szkolenia z zakresu MPH na wydziale prawa i administracji Uniwersytetu Warszawskiego, w Szkole Głównej Handlowej oraz w ramach szkoleń dla żołnierzy/podoficerów w Wojskowym Centrum Edukacji Obywatelskiej,
- zorganizowano XXIV edycję Polskiej Szkoły MPH w formacie on-line. W Szkole wzięło udział 45 słuchaczy, a wśród nich przedstawiciele służb mundurowych, prawnicy, dziennikarze, pracownicy NGOs i PCK. Program składał się z wykładów tematycznych wzbogaconych dyskusjami z wykładowcami. Wsparcia udzieliło Ministerstwo Spraw Zagranicznych,
- udostępniano zbiory Biblioteki MPH nauczycielom, studentom, uczniom i innym pasjonatom tematyki humanitarnej. Aby ułatwić korzystanie z biblioteki, zmodernizowano ją i pozyskano nowe publikacje,
- skonsultowano zgodność tematyki prawa humanitarnego w grze komputerowej War Hospital,

- przedstawiciele PCK uczestniczyli w cyklicznych spotkaniach Międzyresortowej Komisji ds. Międzynarodowego Prawa Humanitarnego, sprawozdając wykonanie zobowiązań humanitarnych.

W ramach działań związanych z ochroną znaku czerwonego krzyża z uwagi na jego masowe nadużywanie związane z konfliktem na Ukrainie, podjęto łącznie 32 interwencje, opracowano wspólnie z Ministerstwem Spraw Zagranicznych stanowisko uświadamiające zakres ochrony znaku, które skierowane zostało do wszystkich ministerstw i urzędów wojewódzkich i przeszkolono z tego zakresu **650 osób**.

b. Krajowe Biuro Informacji i Poszukiwań PCK

Krajowe Biuro Informacji i Poszukiwań (KBliP) Polskiego Czerwonego Krzyża działa nieprzerwanie od 1919 roku. Zakres jego działalności wynika z Konwencji Genewskich o ochronie ofiar wojny z 1949 r. oraz Protokołów Dodatkowych do tych Konwencji z 1977 r. i 2005 r. Każde Stowarzyszenie Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca prowadzi własną służbę poszukiwań, będącą w ścisłej współpracy z Międzynarodowym Komitetem Czerwonego Krzyża w Genewie oraz z przedstawicielami Komitetu w Polsce. Polskie Biuro jest jednym z największych tego typu placówek w ramach Międzynarodowego Ruchu.

W 2022 r. do KBliP wpłynęło ponad 7 tys. pism z kraju i z zagranicy, przeprowadzono ponad 5,5 tys. rozmów telefonicznych i udzielono pomocy ponad 2,2 beneficjentom.

wpływających pism z kraju i zagranicy

Interesariuszy, w tym 1 341 uchodźców z Ukrainy

Rozmów telefonicznych, w tym 1 817 od uchodźców z Ukrainy

Infografika 5: Liczba korespondencji oraz interesariuszy przyjętych przez KBliP w 2022 r.

W ramach prowadzonych spraw: **221** poszukiwań zakończyło się **wynikiem pozytywnym**, w **271** przypadkach udało się ustalić miejsce pochowania żołnierzy i cywilnych ofiar wojny. Zarejestrowano 52 nowe, imienne, dokumenty uzyskane z archiwów krajowych i zagranicznych, wprowadzono do bazy danych 24 735 oryginalne, imienne dokumenty dotyczące ofiar wojny i wykonano 225 kwerend dotyczących 774 miejscowości.

Działalność Biura Informacji i Poszukiwań PCK skupiała się na działaniach dotyczących:

- poszukiwania osób zaginionych podczas wojen, konfliktów zbrojnych i klęsk żywiołowych w szczególności związanych z działaniami zbrojnymi na terytorium Ukrainy,
- wydawania zaświadczeń potwierdzających losy wojenne na podstawie własnych dokumentów archiwalnych oraz dokumentów uzyskanych w wyniku podejmowanych starań,
- poszukiwania mogił wojennych w kraju i za granicą,
- udziału w ekshumacjach ofiar wojny,

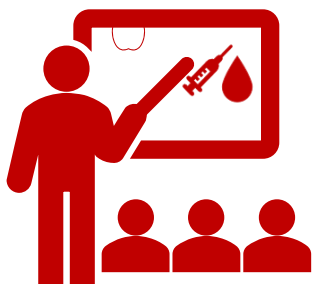
- poszukiwania ze względów humanitarnych prowadzone na wniosek najbliższych członków rodziny,
- przekazywania mesaży czerwonokrzyskich (wiadomości rodzinnych) od i do osób przebywających w krajach objętych konfliktem zbrojnym,
- przyjmowania interesantów i udzielanie szczegółowych wyjaśnień w zakresie poszukiwania rodzin i potwierdzania losów wojennych.

Znacząca część pracy Biura w roku 2022 dotyczyła działań na rzecz osób objętych konfliktem zbrojnym na Ukrainie. W związku z dużym napływem uchodźców:

- przeprowadzono szkolenia on-line dla pracowników i wolontariuszy PCK, które miały na celu wypracowanie systemu sieci osób będących w stanie rozpoznać potrzeby Przywracania Więzi Rodzinnych wśród uchodźców oraz kierować ich bezpośrednio do KBliP,
- przeprowadzono wizyty szeregu punktów recepcyjnych na większości przejść granicznych mające na celu przeprowadzenie oceny potrzeb uchodźców z Ukrainy w zakresie Przywracania Więzi Rodzinnych oraz szeroko rozumianego bezpieczeństwa i zagrożeń związanych na przykład z handlem ludźmi,
- zorganizowano pięć spotkań informacyjnych dla przedstawicieli administracji państwowej, Policji, Urzędu ds. Cudzoziemców, Straży Granicznej, pracowników Pomocy Społecznej, UNHCR oraz innych NGO's w: Lublinie, Gdańsku, Białymstoku, Rzeszowie oraz Krakowie. Spotkania te miały na celu przedstawienie pracy z zakresu Przywracania Więzi Rodzinnych jak najszerszemu gronu instytucji zaangażowanych w udzielenie pomocy dla uchodźców i migrantów w celu dotarcia do jak największej liczby osób potrzebujących.
- z okazji Międzynarodowego Dnia Pamięci o Zaginionych, PCK zaangażowało się w międzynarodową kampanię przygotowaną przez ICRC dotyczącą migrantów, którzy corocznie znikają bez wieści w drodze do Europy. Informacje o kampanii pojawiły się na stronie www.pck.pl oraz w social mediach prowadzonych przez PCK.

Mając na celu jak najbardziej efektywne wykonywanie zadań PCK brało aktywny udział w spotkaniach z przedstawicielami administracji rządowej oraz międzynarodowych organizacji humanitarnych oraz pomocowych w zakresie Przywracania Więzi Rodzinnych.

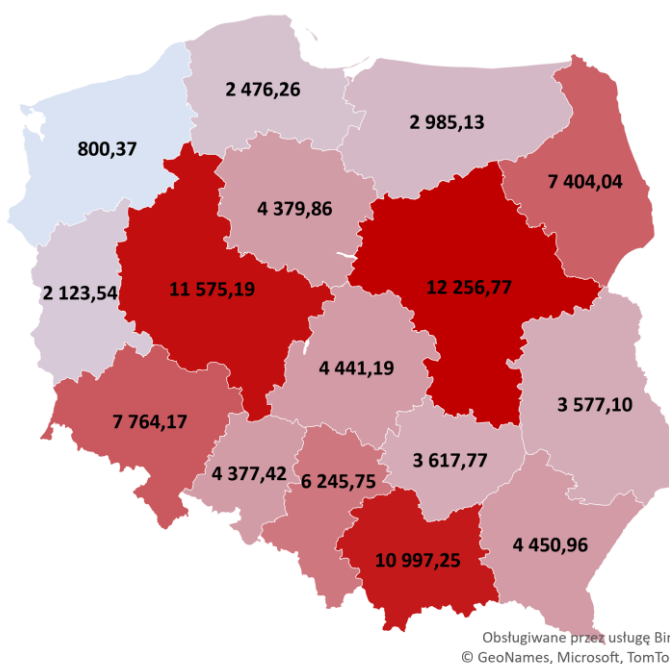

III. DZIAŁANIA NA RZECZ PROFILAKTYKI I ZDROWIA

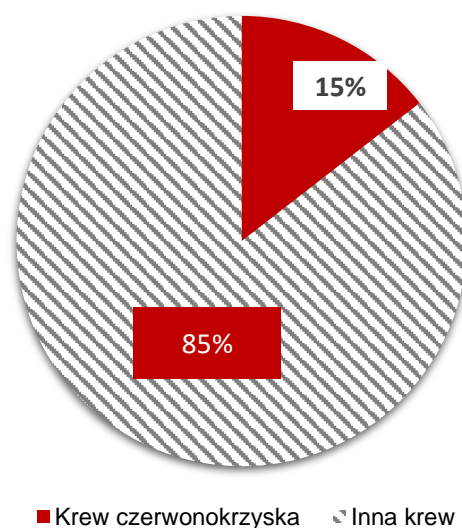
Ambicja Strategii 2030 w tym filarze to aktywna odpowiedź PCK na zmieniające się wyzwania zdrowotne i potrzebę poprawy kondycji psychofizycznej polskiego społeczeństwa poprzez mobilizację partnerów i rozwój nowych form działalności

1. Krwiodawstwo

W 2022 r. w Stowarzyszeniu działało 696 Klubów Honorowych Dawców Krwi PCK, zrzeszających **18 481 członków**. Wśród działających klubów 13% stanowią młodzieżowe kluby, zrzeszające 1 381 członków. Kobiety w liczbie 5 434 stanowią 29% wszystkich członków klubów HDK PCK. Ilość pobranej krwi w przeliczeniu na krew pełną w 2022 r. pozyskana dzięki staraniom PCK, centra krwi zadeklarowały na poziomie **89 472,77 litrów**. Stanowi to 15% całkowitej krwi oddanej honorowo w Polsce.

Wykres 12. Ilość litrów krwi w przeliczeniu na krew pełną oddanej przez HDK w poszczególnych OO PCK w 2022.

Wykres 13. Stosunek krwi oddanej w ramach działań PCK do sumy krwi zebranej w 2022.

a. Promocja HDK – akcje ogólnopolskie

W roku szkolnym 2022/2023 ogłoszono 20. Edycję Ogólnopolskiego Turnieju Szkół oraz Uczelni Wyższych w Honorowym Krwiodawstwie „Młoda Krew Ratuje Życie”. Turniej trwa do 30 czerwca 2023 r. i adresowany jest do pełnoletnich uczniów szkół średnich, policealnych i pomaturalnych oraz studentów uczelni wyższych, jak również do uczniów/studentów,

obywateli Ukrainy, którzy przebywają czasowo na terytorium Polski i uczęszczają do polskich szkół/uczelni wyższych. Najważniejsze cele ogłoszonego turnieju to przede wszystkim:

- zachęcenie uczniów i studentów do popularyzowania idei honorowego oddawania krwi,
- poszerzenie grupy honorowych dawców krwi o młodzież uczącą się,
- promocja honorowego krwiodawstwa w społecznościach lokalnych,
- integracja szkolnych i uczelnianych środowisk młodzieżowych.

Do turnieju zgłosiło się **178 szkół** ponadpodstawowych oraz **14 uczelni** wyższych.

Dodatkowo, w ramach obchodów Dni Honorowego Krwiodawstwa Polskiego Czerwonego Krzyża, przeprowadzono w social mediach akcję promocyjno-edukacyjną. Krwiodawcy chcący wziąć udział w akcji zgłaszali się do Centrów Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa, aby oddać krew pobrać odpowiednie zaświadczenie i przesłać je do PCK. W akcji udział wzięło blisko 150 osób, spośród których rozlosowano upominki.

b. Promocja HDK – akcje lokalne

W ramach promocji honorowego krwiodawstwa w całym kraju prowadzone były akcje promujące honorowe oddawanie krwi w trakcie których dokonywano również poboru krwi. Łącznie zorganizowano **3 160** takich inicjatyw i pozyskano ponad **42 tys. litrów** krwi.

Do stałych form promujących honorowe krwiodawstwo należały konkursy plastyczne i literackie dla dzieci i młodzieży, zajęcia edukacyjne w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, pikniki oraz otwarte akcje poboru krwi. Przykładowe lokalne inicjatywy edukacyjne i promujące krwiodawstwo w 2022 r:

- *„Nieś pierwszą pomoc- masz ją również we krwi – edycja II”* - projekt dofinansowany z Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu, w którym 8 Klubów HDK oraz 2 szkoły ponadpodstawowe zebrały ponad 148 litrów krwi od 326 uczestników, promując ruch HDK PCK oraz zdrowy styl życia,
- *„Wspieramy Honorowe Krwiodawstwo oraz poszukujemy genetycznego bliźniaka”* – akcja poboru krwi oraz DKMS Klubu HDK PCK im. A. Hoffmana w Żninie,
- *„Co wiem o Czerwonym Krzyżu, PCK i Honorowym Krwiodawstwie”* – konkurs zorganizowany przez Klub HDK PCK „Gośliniaczy dla szkół podstawowych. Udział w konkursie wzięło 5 szkół i 40 osób. Konkurs miał na celu promowanie honorowego Krwiodawstwa oraz wiedzy o Polskim Czerwonym Krzyżu,
- *„Twoja Krew- nadzieja dla chorych”* - akcja dofinansowana przez Gminę Kruszwica i organizowana przez Klub HDK PCK w Kruszwicy,
- *„Propagowanie honorowego krwiodawstwa oraz zdrowego stylu życia wśród mieszkańców Gminy i Miasta Janikowo”* – akcja organizowana przez Klub HDK PCK Janikowo i dofinansowana przez Powiat Inowrocławski,
- *„Dar krwi - darem serca”* – wakacyjny konkurs dla mieszkańców Ostrowca Św., którego celem było pozyskanie krwi, ale również nowych krwiodawców. W konkursie wzięło udział 141 krwiodawców. Spośród uczestników konkursu wylosowanych zostało 20 laureatów, którzy otrzymali nagrody rzeczowe,
- *„Wielobój sportowy dla młodzieży oddającej krew”* - impreza sportowa, w której uczniowie z ostrowieckich szkół rywalizowali w konkurencjach sportowych oraz biorą

udział w teście wiedzy na temat organizacji czerwonokrzyskiej oraz honorowego krwiodawstwa. Wielobój ma na celu integrację młodych ludzi, ale również promocję zdrowego stylu życia i honorowego krwiodawstwa,

- „5 Krwiobieg Warszawa” – impreza sportowa, która promuje honorowe krwiodawstwo oraz jest aktywną formą spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców Warszawy i Mazowsza. Krwiobieg Warszawa odbył się w formie stacjonarnej oraz wirtualnej, wzięło w nim udział ponad 436 biegaczy, którzy rywalizowali na różnych dystansach: 5km, 10 km, 5km Nordic Walking, 50 km sztafety. Poza startami dla dorosłych odbyły się także starty dzieci w różnych kategoriach wiekowych. W ramach Krwiobiegu na terenie imprezy przeprowadzony został pobór krwi w Ambulansie RCKiK Warszawa. Zgłosiło się 26 osób, krew oddało 19 osób.

Ponadto w listopadzie obchodzone były w całej Polsce „Dni Honorowego Krwiodawstwa”. Z tej okazji organizowane były uroczyste spotkania, w trakcie których najbardziej zasłużonym honorowym dawcom krwi wręczane były odznaczenia państwowe, Odznaki „Honorowy Dawca Krwi – Zasłużony dla Zdrowia Narodu”, Odznaki Honorowe PCK, „Kryształowe Serce”, Odznaki ZHDK i inne wyróżnienia. W uznaniu zasług dla honorowych dawców krwi PCK w 2022 roku Prezydent Rzeczypospolitej nadał łącznie **139** odznaczeń państwowych za zasługi w działalności społecznej na rzecz promocji honorowego krwiodawstwa. 747 honorowych krwiodawców zostało również wyróżnionych przez Ministra Zdrowia Odznaką „Honorowy Dawca Krwi - Zasłużony dla Zdrowia Narodu”, a Kapituła „Kryształowego Serca” przyznała to wyróżnienie **38** Zasłużonym Honorowym Dawcom Krwi oraz innym osobom zasłużonym dla Ruchu HDK PCK.

Ponadto Polski Czerwony Krzyż realizując zadanie wynikające z ustawy o publicznej służbie krwi w zakresie nadawania Tytułu Honorowego i Odznaki „Zasłużony Honorowy Dawca Krwi” w 2022 r. nadał **43 482** Tytuły Honorowe oraz wydał **1 665** duplikatów legitymacji ZHDK.

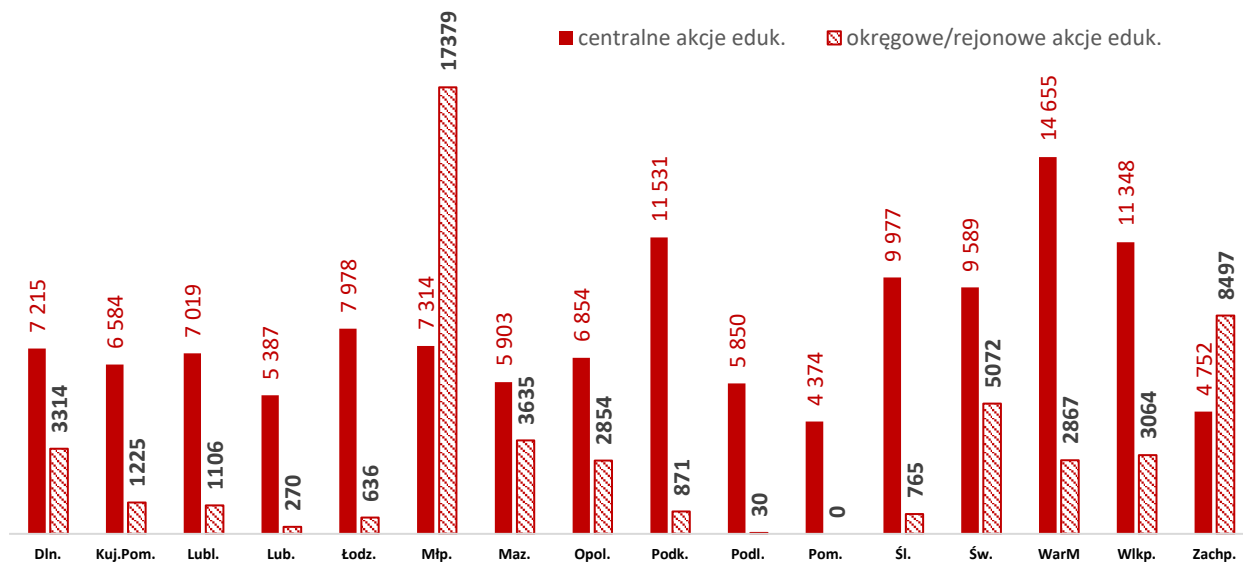

Wykres 14. Liczba poszczególnych stopni odznaki „Zasłużony Honorowy Dawca Krwi” wydanych w 2022 r.

Polski Czerwony Krzyż poprzez swojego przedstawiciela uczestniczył także w pracach działającej przy Ministrze Zdrowia – Krajowej Radzie do Spraw Krwiodawstwa i Krwiolecництва.

2. Promocja zdrowia

W 2022 r. działaniami promocji zdrowia Polski Czerwony Krzyż objął ponad **170 tys. osób** dorosłych i młodzieży, którzy uczestniczyli w kursach, szkoleniach i prelekcjach. Dodatkowo, dzięki wsparciu partnerów biznesowych, prowadzono kampanie społeczne i programy edukacyjne.

Wykres 15. Suma uczestników akcji centralnych i lokalnych akcji/ programów promocji zdrowia w poszczególnych OO PCK w 2022 r.

a. Programy ogólnopolskie

W 2022 r. po raz kolejny prowadzony był program „*Dziel się uśmiechem*”, finansowany przez firmę MARS. Celem Programu jest edukacja dzieci ze szkół podstawowych na temat prawidłowej higieny jamy ustnej. Program ten ma za zadanie budować wśród uczniów świadomość, jak ważna jest troska o zdrowe zęby oraz jak skutecznie dbać o higienę jamy ustnej. Z pakietami dla dzieci Polski Czerwony Krzyż dotarł do **881 szkół** podstawowych we wszystkich województwach. W programie wzięło udział **83 581 uczniów**.

W roku szkolnym 2021/2022 PCK zorganizował również XXIX edycję Ogólnopolskiej Olimpiady Promocji Zdrowego Stylu Życia PCK. Celem olimpiady jest wykształcenie wśród młodzieży szkolnej potrzeby dbania o własne zdrowie oraz promowanie przez młodzież zdrowego stylu życia. Łącznie w olimpiadzie w 2022 r. wzięło udział ponad **10 207 uczniów** z **758 szkół** z całego kraju (z wyjątkiem województwa pomorskiego oraz kujawsko-pomorskiego). Konkurs składał się z kilku etapów – szkolnego, rejonowego, okręgowego i centralnego. Na każdym z etapów odbywał się test z zakresu wiedzy dotyczącej promocji zdrowia. Ponadto na etapie centralnym każdy uczestnik przedstawiał jedną akcję prozdrowotną, którą przeprowadził w społeczności lokalnej.

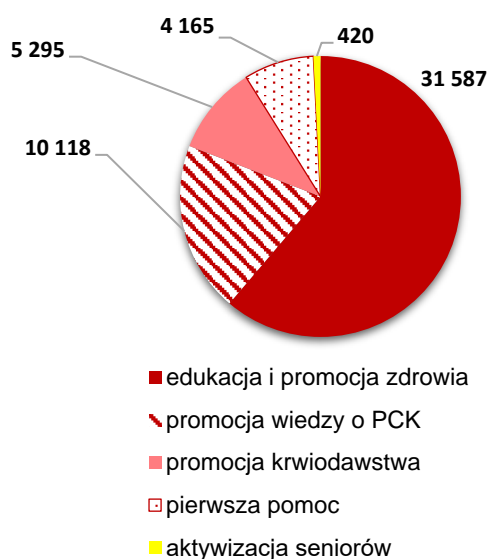
Dodatkowo, prowadzony był program edukacyjny:

- „Drogowe ABC”, którego celem jest poprawa wiedzy o bezpieczeństwie ruchu drogowego, w który zaangażowanych było ponad **22 tys. uczniów z 360 jednostek oświatowych** ze wszystkich województw z wyjątkiem lubuskiego i lubelskiego.
- „Super Wiewiórka – Przyjaciółka Oli i Kuby”. Program skierowany jest do przedszkolaków oraz uczniów szkół podstawowych z klas I-III. Jego celem jest wykształcenie nawyków dbałości o bezpieczeństwo, higienę, tolerancję i pomoc potrzebującym. W 2022 r. program realizowało **79 jednostek oświatowych**, w których uczestniczyło w programie **3 613 dzieci**.

Edukacja w zakresie profilaktyki HIV/AIDS kontynuowana było w 2022 r. 8 oddziałów województwach, docierając do **ponad 6 tys. osób**.

b. Kampanie okręgowe oraz rejonowe

W 2022 r. zorganizowano koordynowane na poziomie lokalnym **122 akcje**, angażując ponad **51 tys. osób**. Ponad 80% wszystkich adresatów lokalnej działalności szkoleniowej to dzieci i młodzież.

Wykres 16. Liczba uczestników lokalnych akcji edukacyjnych w poszczególnych OO PCK w 2022.

Wykres 17. Liczba uczestników lokalnych akcji edukacyjnych w poszczególnych grupach wiekowych w 2022.

Promocja i edukacja prozdrowotna dotyczyła głównie projektów przeciwdziałających uzależnieniom (narkotyki, dopalacze, tytoń), profilaktyki chorób zakaźnych, higienie jamy ustnej.

c. Wsparcie zdrowia psychicznego

W 2022 r. Polski Czerwony Krzyż pozyskał grant z Unii Europejskiej z projektu EU4Health (DG Sante) na rozwój i zapewnienie wysokiej jakości wsparcia psychospołecznego osobom

dotkniętych konfliktem zbrojnym na Ukrainie, przebywającym na terenie Polski. Projekt opiera się na 3 głównych założeniach. W pierwszej kolejności ma na celu objęcie pierwszą pomocą psychologiczną i wsparciem psychospołecznym osób z Ukrainy przebywających na terenie Polski, m.in. poprzez:

- infolinię, za pośrednictwem, której beneficjenci otrzymują wsparcie psychologiczne oraz mogą uzyskać informacje na temat innych usług świadczonych przez PCK,
- prowadzenie spotkań grupowych oraz warsztatów np. zarządzanie stresem.

Następnym istotnym filarem jest dbałość o dobro psychiczne pracowników i wolontariuszy, budowanie zdolności PCK do świadczenia pomocy psychologicznej poprzez prowadzenie szkoleń z **Psychologicznej Pierwszej Pomocy**. W 2022 r. PCK przeszkolił z tego zakresu **94 osoby**.

Trzecim celem projektu jest wzmocnienie współpracy z partnerami rządowymi i pozarządowymi, co wiąże się z uczestnictwem w grupach roboczych, konferencjach i innych spotkaniach z obszaru MHPSS oraz współprowadzenie grupy roboczej razem z WHO. Założeniem jest również szkolenie partnerów z Psychologicznej Pierwszej Pomocy oraz opieki nad pracownikami i wolontariuszami.

IV. AKTYWIZACJA SPOŁECZEŃSTWA ORAZ NIWELOWANIE NIERÓWNOŚCI SPOŁECZNYCH

Ambicje Strategii 2030 w trzecim filarze to zapewnienie radosnego dzieciństwa poprzez wyrównywanie szans i rozwijanie wrażliwości w duchu zasad PCK, a także zapewnienie dobrej jakości życia seniorom poprzez aktywizację i pomoc materialną, poprawa warunków życia polskich rodzin i osób z grup marginalizowanych.

1. Ruch Młodzieżowy PCK

a. Działalność grup SIM PCK

Grupy Społecznych Instruktorów Młodzieżowych PCK (SIM PCK) to grupy młodych osób w wieku 13-30 lat, które organizują działania kierowane do środowisk dziecięco-młodzieżowych, dodatkowo wspierają każdy obszar działalności statutowej Polskiego Czerwonego Krzyża.

Grupy SIM PCK

Członkowie Grup SIM PCK

OO PCK z Grupami SIM

Infografika 6: Liczba członków i aktywnych Grup SIM w 2022 r.

W ubiegłym roku Grupy SIM w związku z konfliktem na Ukrainie angażowały się w działania pomocowe na rzecz uchodźców z Ukrainy i były ogromnym wsparciem w realizacji tej misji Polskiego Czerwonego Krzyża. Działania Grup SIM PCK koncentrowały się na pięciu podstawowych obszarach.

Obszar I: Działania dla dzieci i młodzieży (edukacja rówieśnicza)

- współorganizowanie zajęć, kursów, pogadanek dotyczących pierwszej pomocy, promocji zdrowego stylu życia, wiedzy czerwonokrzyżyskiej dla dzieci i młodzieży m.in. z przedszkoli, szkół, Szkolnych Kół PCK, Klubów Wiewiórka PCK,
- współpraca ze Szkolnymi Kołami PCK oraz Klubami Wiewiórki PCK,
- organizowanie konkursów, zabaw, animacji integracyjnych dla dzieci z Polski i Ukrainy,
- współorganizacja i uczestniczenie jako kadra w obozach szkoleniowych dla młodzieży, wypoczynkowych dla dzieci,
- współorganizacja spotkań z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza.

Obszar II: Działania związane z prowadzeniem programów i realizowanie stałych akcji

- wsparcie akcji Czerwonokrzyżyska Gwiazdka PCK, Wielkanoc z PCK, Wyprawka dla Żaka PCK, Gorączka Żłota PCK, poprzez udział w zbiórkach artykułów, segregowanie artykułów, pakowanie, dystrybucję, organizowanie happeningów, promowanie włączenia się do akcji wśród społeczności lokalnej, pomoc w organizacji śniadania wielkanocnego, spotkania opłatkowego.
- wsparcie realizacji programu Dziel się Uśmiechem.

Obszar III: Działania związane z promocją HDK PCK

- wsparcie przy akcjach promujących honorowe oddawanie krwi, w tym w akcjach poboru krwi,
- wsparcie w organizacji Gal Honorowych Dawców Krwi PCK.

Obszar IV: Wsparcie osób z Ukrainy #napomocUkraine

- wsparcie w działaniach: zbiórki pieniężne, zbiórki żywności oraz potrzebnych produktów,
- pomoc w segregacji darów, rozładunku transportów,
- wydawanie pomocy dla uchodźców z Ukrainy,

- wsparcie informacyjne uchodźców z Ukrainy,
- współorganizacja integracyjnych półkolonii dla dzieci z Ukrainy i Polski.

Obszar V: Pozostałe

- asystowanie w działalności usług opiekuńczych,
- organizacja działań międzypokoleniowych, dla seniorów, np. spotkanie „*Jak ogarnąć smartfon?*”,
- pomoc w codziennej pracy w biurach PCK,
- udział w ćwiczeniach Grupy Pomocy Humanitarnej PCK jako pozoranci,
- współpraca z innymi organizacjami pozarządowymi, urzędami miast oraz współdziałanie przy akcjach charytatywnych na rzecz potrzebujących dzieci, zwierząt.

b. Wolontariat młodzieżowy

Wolontariat młodzieżowy poza działalnością grup SIM PCK opiera się w znaczącej mierze na członkach PCK w szkolnych i akademickich Kołach PCK.

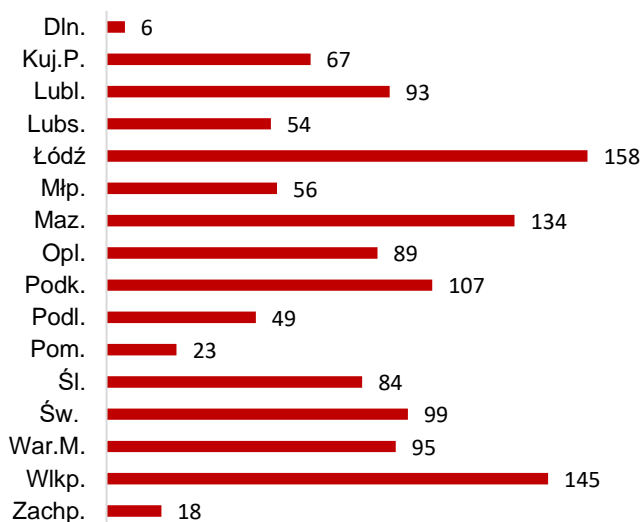
1 277

Szkolne/akademickie Koła PCK

24 926

Członkowie szkolnych /akademickich Kół PCK

Infografika 7: Liczba szkolnych/akademickich kół PCK oraz ich członków w 2022 r.

Wykres 18: Liczba szkolnych/akademickich kół PCK w poszczególnych OO PCK w 2022 r.

Członkowie i wolontariusze ze szkolnych oraz akademickich kół stanowią bazę wsparcia dla aktywności Polskiego Czerwonego Krzyża, angażując się w działania edukacyjne jak i pomocowe PCK m.in. w: segregowanie darów, zbiórki żywności i akcesoriów, udział w kwestach, rozładunek i wydawanie żywności w ramach programu POPŻ, prowadzenie animacji dla dzieci podczas imprez towarzyszących i w punktach integracyjnych dla uchodźców z Ukrainy, zbiórki krwi, pokazy pierwszej pomocy, robienie zakupów dla seniorów.

2. Pomoc społeczna

W 2022 r. Polski Czerwony Krzyż objął pomocą społeczną ponad **1,3 mln beneficjentów**, oferując m.in. dożywianie, paczki żywnościowe, paczki chemiczno-kosmetyczne, odzież czy zapomogi pieniężne. Beneficjentami pomocy społecznej było ponad 1,1 mln uchodźców z Ukrainy lub migrantów z Białorusi. Pozostałe grupy społeczne do których kierowano pomoc to przede wszystkim osoby ubogie, dzieci i młodzież, w tym ze środowisk zagrożonych wykluczeniem.

a. Dożywianie

Polski Czerwony Krzyż jako jedna z organizacji pozarządowych o zasięgu ogólnopolskim lub ponadregionalnym jest organizacją partnerską w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa (POPŻ) na lata 2014-2020. Program realizowany jest w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD), przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej oraz Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa we współpracy z organizacjami partnerskimi. POPŻ wspiera osoby i rodziny podlegające deprywacji materialnej, która polega na braku możliwości zaspokojenia potrzeb żywnościowych. Celem realizowanego w 2021/2022 r. Podprogramu 2021 było dostarczenie osobom najbardziej potrzebującym pomocy żywnościowej w formie paczek składających się podstawowych artykułów spożywczych.

Beneficjentami tej pomocy były przede wszystkim osoby i rodziny, korzystające ze wsparcia ośrodków pomocy społecznej, kwalifikowani przez Gminne lub Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej. W ramach tego programu artykuły żywnościowe były dostarczane do 13 magazynów PCK w województwach: mazowieckim, podkarpackim, pomorskim, śląskim, zachodniopomorskim, łódzkim, lubelskim i lubuskim. Pomocą zostało objętych 96 204 osoby, którym wydano łącznie 416 000 paczek.

2 279

Żywność w tysiącach ton

416 000

Paczki żywnościowe

96 204

Beneficjenci

Infografika 8: Dane ilościowe dotyczące ilości pomocy i beneficjentów w programie PO PŻ w 2022 r.

Oprócz pomocy w ramach programu FEAD w 2022 r. PCK prowadził również działania w zakresie dożywiania bezpośredniego poprzez prowadzenie własnych placówek żywieniowych (przykładowo w OR Ciechanów, OR Żnin) lub dofinansowanie posiłków. Z pomocy takiej skorzystało ponad **8 tys. beneficjentów** w **125** placówkach.

Dodatkowo szczególnie potrzebującym PCK zapewniał paczki żywnościowe⁵, które przekazano do ponad **21 tys. beneficjentów**. Paczki żywnościowe trafiły ponadto do przebywających w Polsce ponad **430 tys. ofiar wojny w Ukrainie**.

W roku 2022 PCK rozpoczął nowy program pomocowy pn. „Żywnościowy SOS”, którego organizatorem jest Fundacja Biedronki. Program Pomocy „Żywnościowy SOS” jest odpowiedzią na pogarszającą się sytuację najbardziej wrażliwych grup społecznych – osób dotkniętych ubóstwem, niepełnosprawnością, w kryzysie bezdomności, ze szczególnym uwzględnieniem seniorów. Program skierowany jest do organizacji pomocowych zajmujących się wspieraniem ww. grup społecznych i ma za zadanie zwiększyć ich zdolność świadczenia pomocy, przede wszystkim zapewnienia żywności.

⁵ Nie dotyczy FEAD

W ramach dożywiania dzieci realizowany był program „Żółty talerz” realizowany przez Polski Czerwony Krzyż, dzięki finansowaniu przez Kulczyk Foundation. Rok 2022 obejmował edycję VI i VII programu, w których brały udział placówki oświatowe i świetlice środowiskowe z Lubelskiego, Lubuskiego, Łódzkiego, Mazowieckiego, Zachodniopomorskiego Oddziału Okręgowego PCK.

b. Pomoc rzeczowa i finansowa

Doraźna pomoc finansowa skierowana była do prawie **100 tys. osób**, między innymi w postaci paczek kosmetyczno-żywnościowych, odzieży, zapomóg finansowych. Taka sama pomoc trafiła również do ponad **540 tys.** potrzebujących **ofiar wojny** w Ukrainie.

Dzięki wsparciu partnerów biznesowych czy grantom m.in. z Funduszy Norweskich i EOG po raz pierwszy na tak dużą skalę Polski Czerwony Krzyż mógł rozdysponowywać bony Sodexo, czy KiK do potrzebujących, przybywających do Polski po 24 lutego 2022 r.

W 2022 r. przekazano **49 000 bonów** na łączną kwotę **8,5 mln złotych**.

Pierwszy raz świadczono również pomoc społeczną w formie kart przedpłaconych (ang. cash vouchers), finansowaną w Polsce przez IFRC, na którą przeznaczono **ponad 115 mln zł**.

PCK był uczestnikiem programu Health4Ukraine, w ramach którego uchodźcy mogli skorzystać z dofinansowania do zakupu leków i innych produktów dostępnych w aptece. PCK przeznaczył na ten cel ponad **3,5 mln zł**. W 2022 r. z tej pomocy skorzystało prawie **24 tys. osób**.

Polski Czerwony Krzyż przekazał również 1 066 pakietów higienicznych, sfinansowanych w ramach Funduszy Norweskich EOG dla rodzin romskich, które przebywały w Centrum Pomocy Humanitarnej w Nadarzynie.

Równoległe z pomocą uchodźcom Polski Czerwony Krzyż kontynuował ogólnopolskie akcje pomocowe takie jak:

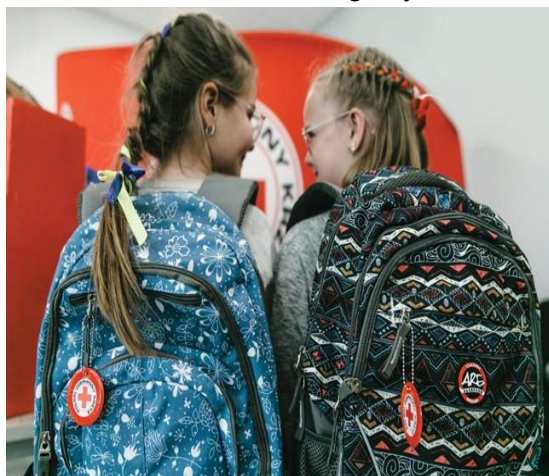
- **Wielkanoc z PCK** - PCK wspólnie z lokalnymi społecznościami organizował świąteczne spotkania integracyjne dla swoich podopiecznych oraz uchodźców Ukrainy, z tego względu Wielkanoc w niektórych lokalizacjach obchodzono dwukrotnie wg kalendarza świąt katolickich i prawosławnych. W spotkaniach udział wzięło prawie

2000 osób z Ukrainy. Dla tych, którzy nie mogli wspólnie z nami usiąść przy jednym stole, przygotowano i dostarczone prawie **4 000 paczek** świątecznych,

- **Gorączka Złota** - akcja prowadzona była we współpracy z Bankiem Pekao S.A. w 9 województwach. Zebranych zostało 15 ton monet, co w przeliczeniu dało ponad 150 tys. zł. Zebrane środki przeznaczone były na sfinansowanie inicjatyw edukacyjnych, wypoczynku letniego dla dzieci oraz ciepłych posiłków w szkołach.

- **Wyprawka dla Żaka** – akcja w 2022 roku miała szczególny charakter i niespotykaną skalę, ponieważ wyprawki

przekazywane były nie tylko dla potrzebujących dzieci z polskich rodzin, ale także dla dzieci z Ukrainy. Partnerami akcji, dzięki którym udało się sfinansować wyprawki byli: Amazon i sieć sklepów Biedronka. Do końca września we współpracy ze szkołami, ośrodkami pomocy społecznej oraz samorządami PCK przekazał **87 000 plecaków** z wyposażeniem dla dzieci z Polski i Ukrainy, o łącznej wartości prawie **8,5 mln złotych**,

- **Czerwonokrzyńska Gwiazdka** – w związku z którą zorganizowano ponad **160** integracyjnych spotkań świątecznych. Niektóre odbyły się w kameralnym gronie, jednym towarzyszyły jasełka, spotkania ze Św. Mikołajem i śpiewanie kolęd, ale były też takie, na których spotkali się mieszkańcy Lublina czy Wrocławia. Podczas tej edycji PCK przygotował **85 tys.** paczek o łącznej wartości ponad **13,5 mln. zł**, które otrzymali podopieczni stowarzyszenia zarówno z Polski, jak i z Ukrainy.

c. Kluby Seniora

W 2022 r. PCK prowadził **26 Klubów Seniora**, w 6 województwach PCK. Kluby Seniora przeprowadziły łącznie ponad **328** różnego rodzaju warsztatów, m.in.:

- „Wyłącz samotność” - cykl warsztatów wychodzenia z samotności po przeżyciach osobistych,
- „Porozmawiam z Tobą” - Cykl wykładów i warsztatów prowadzonych przez psychologa oraz sieć senioralnego wsparcia który pozwoli uniknąć Seniorom stanów lękowych i depresyjnych oraz ponownie nawiązać relacje,
- „Zdrowy Senior” - zajęcia o zdrowiu prowadzone przez specjalistów w zakresie; fizjoterapii, gimnastyki rehabilitacyjnej, zdrowego odżywiania- dietyki, terapii ruchem,

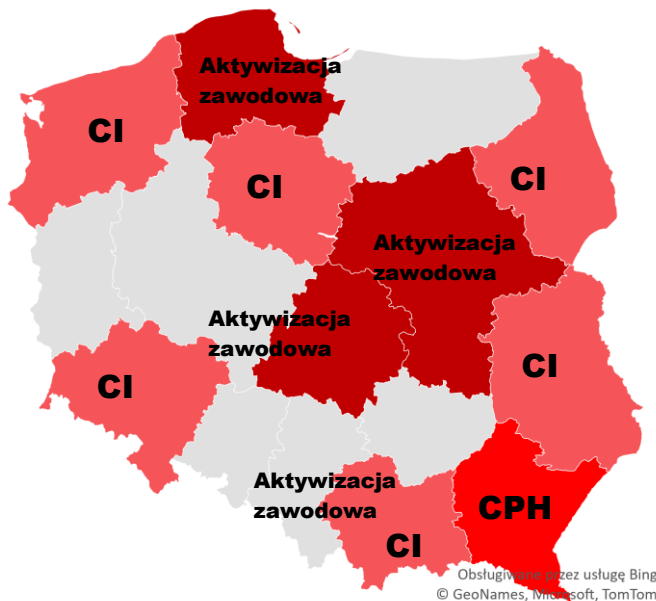
- „*Moja pamięć moją siłą*” – warsztaty aktywizujące pamięć, spostrzegawczość, rozwiązywanie łamigłówek,
- „*Kuźnia talentów*” - warsztaty fotograficzne, filmowe, muzyczne, taneczne, malarskie i inne artystyczne, wspólne wyjścia do kina, Teatru i na koncerty itp.,
- „*Senior na czasie*” - zajęcia z wizażu i wizerunku (moda dla każdego), warsztaty, pokazy mody,
- „*Senior w necie*” - nauka i doskonalenie umiejętności korzystania z szeroko pojętego Internetu (portale społecznościowe, komunikatory, itp.), warsztaty komputerowe,
- „*Senior Lex*” - konsultacje prawne, prowadzone przez prawnika, sędziego inne spotkania - np. prowadzone przez policjanta z wydziału ds. prewencji- jak nie dać się oszukać,
- „*Senior obieżyświat*”- wycieczki krajoznawcze Polska i Europa.
- „*SeniorON*” projekt, którego celem jest poprawa jakości i poziomu życia osób starszych i przygotowanie ich do godnego starzenia się poprzez aktywność społeczną. Projekt realizowany w okręgu lubelskim i świętokrzyskim, jest przykładem wolontariatu pracowniczego. Wolontariusze z Banku Pekao S.A. szkolili seniorów z bezpiecznej bankowości elektronicznej.

W wyniku przeprowadzonych działań w widoczny sposób nastąpiła poprawa jakości życia Seniorów m.in. poprzez motywację do systematycznego wyjścia z domu i nawiązywania nowych relacji międzyludzkich, wzmacnianie skłonności do niesienia bezinteresownej pomocy innym, przeciwdziałanie wyalienowaniu oraz m.in. ułatwienie komunikowania się z użyciem nowych technologii (smartfony, komunikatory itp.). Wśród uczestników Klubów Seniora wywodziło się wielu wolontariuszy akcyjnych PCK, którzy czynnie angażowali się w działania PCK, w szczególności w przy akcji #napomocUkrainie.

d. Inne formy pomocy społecznej

PCK wychodząc naprzeciw potrzebie wielokierunkowego organizowania pomocy humanitarnej skierowanej do obywateli Ukrainy przy wsparciu finansowym partnerów zorganizował **Centra Integracyjne dla Uchodźców**. Nadrzędnym celem CI jest integracja społeczna oraz ograniczenie do minimum /wyeliminowanie wykluczenia społecznego uchodźców. Centra integracyjne są miejscem: nauki języka polskiego, porad prawnych, wsparcia psychologicznego i terapeutycznego, kursów i doradztwa zawodowego np. w zawodach: „Siostra PCK”, krawcowa, szkoleń z udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Ponadto są miejscem spotkań, wymiany doświadczeń, wzajemnego wsparcia, miejsca zabaw dzieci oraz spotkań towarzyskich osób dorosłych. Zakłada się, że z działań CI korzysta **20 tys. osób**, w tym dzieci, osoby starsze i samotne.

Wsparcie Hiszpańskiego Czerwonego Krzyża umożliwiło PCK prowadzenie projektu aktywizacji zawodowej, którego celem jest **pomoc w usamodzielnianiu** się uchodźców. Projekt w 2022 r. realizowany był w Łódzkim, Małopolskim, Mazowieckim i Pomorskim Oddziale Okręgowych PCK i docelowo ma objąć ponad **1 500 osób**.

Wykres 20. Lokalizacje Centrów Integracji, Centrum Pomocy Humanitarnej PCK oraz programu aktywizacji zawodowej w 2022 r.

Szczególnie istotną formą pomocy społecznej była potrzeba zapewnienia miejsc noclegowych oraz miejsc stałego pobytu. W całej Polsce w miarę lokalnych możliwości PCK kwaterował uchodźców w obiektach własnych (Stargard, Mszana Dolna, Chorzów) lub specjalnie użyzanych w tym celu (np. hotel w Łodzi).

Kluczową rolę dla osób przekraczających na podkarpaciu granicę polsko-ukraińską było **Centrum Pomocy Humanitarnej w Przemyślu**. CPH prowadzone przez Polski Czerwony Krzyż w pomieszczeniach po byłym markecie „TESCO” przyjmowało jednorazowo 300 osób. CPH stanowiło miejsce pierwszego przyjęcia uchodźców, zaopatrzenia w pomoc doraźną, zapewnienia podstawowych środków higienicznych oraz ubrań,

a następnie organizacji i zabezpieczenia transportu oraz ulokowania w odpowiednich placówkach wyznaczonych jako stałe miejsca noclegowe w pozostałych województwach. Przez cały okres funkcjonowania CPH zapewniło schronienie dla ponad **300 tys. osób**.

Dzięki wsparciu IFRC i przy współpracy z Fundacją Odbudowy Odporności, PCK rozpoczął realizację programu wsparcia finansowanego SHELTER, pozwalającego wynająć mieszkanie uchodźcom. Celem programu było usamodzielnienie się uchodźców przebywających w schroniskach wieloosobowych. Wysokość wsparcia finansowego na 6 miesięcy uzależniona

jest od liczebności rodziny i wielkości wynajmowanego mieszkania. Pilotażowy program SHELTER został z sukcesem uruchomiony w Łodzi, gdzie skorzystało z niego 30 rodzin. Łączna wartość środków przeznaczonych na program SHELTER w Łodzi to **552 000 zł.**

W 2022 r. Polski Czerwony Krzyż kontynuował również akcje przeciwdziałające problemowi ubóstwa i wykluczenia menstruacyjnego. Dzięki partnerowi Okresowej Koalicji – sieci sklepów Biedronka PCK otrzymało ponad 523 520 szt. środków higieny menstruacyjnej. Środki te trafiły do 10 oddziałów okręgowych: lubelskiego, lubuskiego, łódzkiego, podkarpackiego, podlaskiego, pomorskiego, śląskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego, wielkopolskiego. Dzięki tej darowiźnie PCK pomógł **27 300 kobietom i dziewczynom**, które otrzymały środki higieniczne o łącznej wartości 87 903 zł. Środki higieniczne otrzymały też uchodźczynie z Ukrainy, które znalazły schronienie w ośrodkach znajdujących się pod opieką PCK.

Jednym ze sposobów pozyskiwania środków na działalność opiekuńczą jest projekt „Tekstyli”. Nie bez znaczenia jest także fakt ekologicznego aspektu projektu – zużyta odzież nie trafia do strumienia odpadów zmieszanych, a umieszczana jest w specjalnych pojemnikach i następnie odpowiednio zagospodarowywana. W 2022 r. program zakończono zebraniem łącznie ponad 62 tysięcy ton odzieży o wartości **4 635 100 zł.**, a do dyspozycji PCK pozostawały 34 350 pojemniki na używaną odzież.

3. Działalność opiekuńcza

a. Placówki opiekuńcze

W 2022 r. PCK kontynuował prowadzenie działalności opiekuńczej przez zróżnicowane formy organizacyjne. Najliczniejszą formą były prowadzone przez PCK **światlice środowiskowe**, których działało **38**. Ze wsparcia świetlic korzystają dzieci i młodzież w wieku od 6 do 18 lat z rodzin biednych, wielodzietnych, niepełnych, dysfunkcyjnych, niewydolnych wychowawczo, wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Światlice mają za zadanie wspomagać rozwój psycho-edukacyjny uczestników, jednocześnie udzielając im wsparcia socjalno-bytowego.

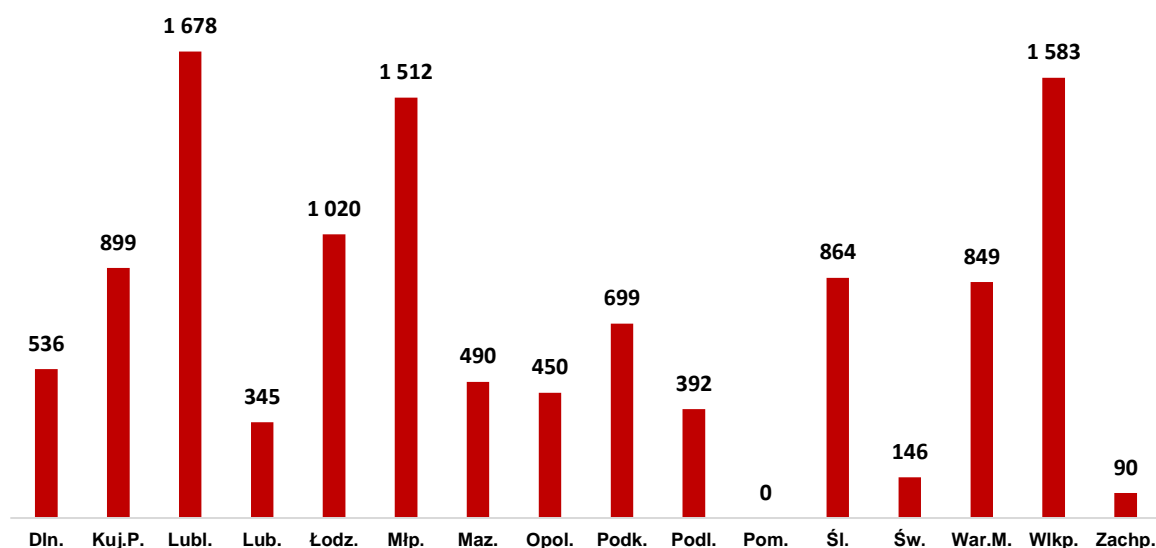
Dodatkowo wśród działań opiekuńczych Polskiego Czerwonego Krzyża prowadzonych w 2022 roku można wymienić m.in:

- prowadzenie przez Małopolski Oddział Okręgowy PCK opieki długoterminowej w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym, opieki pielęgniarskiej domowej i domowego hospicjum,
- prowadzenie przez Mazowiecki Oddział Okręgowy PCK działalności Ochotniczego Korpusu „OKO”, troszczącego się o żyjących Żołnierzy Powstania Warszawskiego. Działania opiekuńcze Korpusu oparte są na sprawdzonej formule drużyny powstańczej: 1 siostra plus 2 wolontariuszy, którzy opiekują się dwojgiem podopiecznych,
- prowadzenie przez Wielkopolski Oddział Okręgowy PCK noclegowni oraz ogrzewalni dla bezdomnych, dzięki którym 29 osób usamodzielniało się, a 2 osoby znalazły miejsce w domu pomocy społecznej,
- prowadzenie przez Zachodniopomorski Oddział Okręgowy PCK:

- punktu socjalnego zapewniającego łaźnię, poczekalnię/ogrzewalnię, magazyn odzieżowy dla osób bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością,
- Środowiskowego Domu Samopomocy Typu AC dla osób przewlekle psychicznie chorych.

b. Siostry/Opiekunki/Opiekunowie PCK

Działalność w zakresie opieki nad chorym w domu realizowana była na zlecenie samorządów miejskich i gminnych w oparciu o formę przetargów i otwartych konkursów ofert. W 2022 r. PCK miał podpisane 150 umów z samorządami na opiekę nad chorym w domu oraz 684 umowy z innymi podmiotami. Ogółem opieką objęto **11 017 osób**.

Wykres 21. Liczba podopiecznych na obszarze poszczególnych OO PCK w 2022 r.

Siostry/opiekunki oraz opiekunowie PCK sprawujący opiekę nad chorym w domu wykonywali zadania z zakresu usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi posiadając do tego odpowiednie przygotowanie i kwalifikacje potwierdzone stosownymi dokumentami.

Łącznie w 2022 r. działało **4570 siostr/opiekunek/opiekunów** PCK.

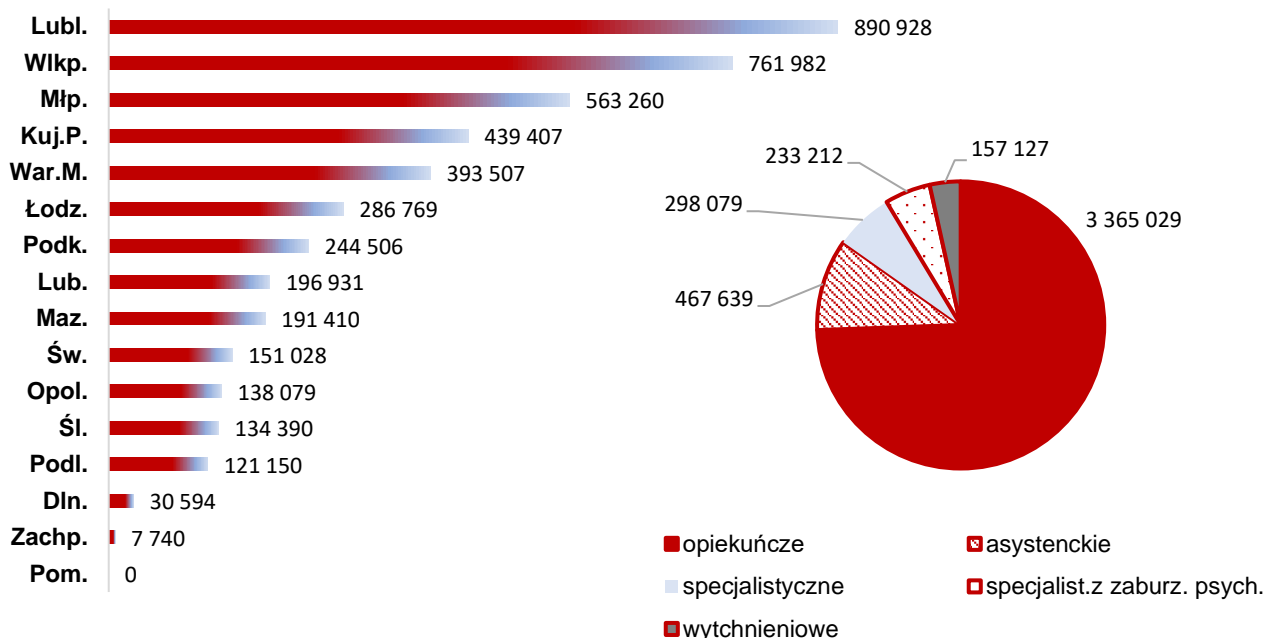
Jednocześnie poszczególne okręgi kontynuowały działalność szkoleniową w zakresie kursów zawodowych „Siostra PCK”. Oferta kursów kierowana była również do osób z Ukrainy jako okazja do przekwalifikowania się i uzyskania zatrudnienia po przybyciu do Polski.

c. Inne formy działalności opiekuńczej

W ramach podpisanych 19 umów z samorządami PCK w 2022 r. w 7 województwach świadczyło również usługi opieki wytchnieniowej dla członków rodzin lub opiekunów osoby z

niepełnosprawnością. Opieką wytchnieniową objęto **711 podopiecznych** na ponad **157 tys. godzin**.

Inną formą działalności opiekuńczej były umowy dla **1 165 podopiecznych** na asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej. Na podstawie 20 umów w 9 oddziałach okręgowych zakontraktowano ponad **467 tys. godzin**.

W ramach szerokokorozumianej działalności opiekuńczej prowadzone były również wypożyczalnie sprzętu rehabilitacyjnego.

V. DZIAŁANIA PROMOCYJNE I KOMUNIKACJA ZEWNĘTRZNA

1. Kampanie informacyjne i promocyjne

Podstawową formą komunikowania się PCK z beneficjentami oraz potencjalnymi darczyńcami było aktywne prowadzenie profili na Facebooku, Instagramie, Twitterze oraz stronie internetowej, na poziomie centralnym, okręgowym i rejonowym. Tymi kanałami ogłaszane były ogólnopolskie akcje pomocowe, przykładowo: Wielkanoc z PCK, Gorączka Żłota, Wyprawka dla Żaka oraz Czerwonokrzyska Gwiazdka.

W początkowym okresie konfliktu w Ukrainie konta PCK na Facebook były również pierwszymi kanałami komunikacyjnymi dla uchodźców i rodzin ich goszczących, osób chętnych do pomocy. W celu skanalizowania informacji PCK we współpracy z partnerami utworzył infolinię +48 800 088 136 oraz specjalną stronę www.napomocukrainie.pl.

Informacja o działaniach PCK dla uchodźców oraz odesłanie do infolinii i na wyżej opisaną stronę znalazła się również na utworzonej przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów platformie pomocowej pomagamukrainie.gov.pl⁶.

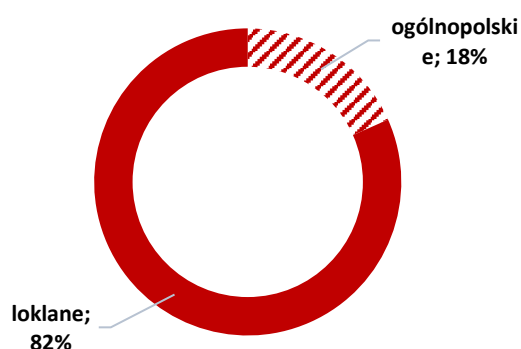
Dwukrotnie PCK przedstawiał publicznie efekty działań pomocowych na rzecz uchodźców z Ukrainy, publikując szczegółowe raporty oraz film obrazujący działania PCK na rzecz uchodźców. Informacje z tych konferencji prasowych publikowane były m.in. przez: PAP, Radio Poznań, TOK FM, Radio Opole, TVP Lublin, RMF, TVP Warszawa, TVP.pl oraz umieszczone na stronach www.pck.pl oraz www.napomocukrainie.pck.pl, a także w mediach społecznościowych PCK.

Bieżące zaangażowanie PCK w pomoc humanitarną na rzecz Ukrainy było odnotowywane przez ogólnopolskie stacje radiowe oraz telewizyjne. Szczególnie obecne były działania poszczególnych oddziałów okręgowych w lokalnych mediach, stanowiąc ponad 80% publikacji dotyczących Polskiego Czerwonego Krzyża w 2022 r.

Wykres 24. Liczba informacji o PCK w mediach w 2022 r.

Wykres 25. Stosunek mediów lokalnych do ogólnopolskich publikujących informacje o PCK w 2022 r.

⁶ <https://pomagamukrainie.gov.pl/potrzuje-pomocy/dzialania-organizacji-pozarzadowych>

PCK aktywnie uczestniczył w kampaniach informacyjnych i edukacyjnych organizowanych przez IFRC, przykładowo #behumankind”.

Oznaką uznania dla PCK było zaproszenie do aktywnego uczestnictwa w przygotowaniach do opracowania materiału do drugiego dobrowolnego narodowego przeglądu VNR2023 (ang. Voluntary National Review, VNR) z realizacji Agendy 2030 i Celów Zrównoważonego Rozwoju (ang. SDGs). Ministerstwo Rozwoju i Technologii powołało zespół liderów skupiających przedstawicieli 3 obszarów: biznes, kwestie społeczne oraz sprawy dotyczące młodzieży i środowiska. PCK było liderem obszaru organizacji pozarządowych działających w obszarze społecznym. Celem zespołu było wypracowanie ujednoliconej formy zbierania danych oraz dotarcie do możliwie najszerszego grona interesariuszy, opracowanie materiału będącego wkładem w raport realizacji Agendy 2030⁷.

VI. Załączniki

1. Działalność organów statutowych PCK w 2022 r. - nie podlega publikacji zewnętrznej z uwagi na wewnętrzny charakter.

⁷ <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia/agenda-2030>